ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ (Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ)
ΤΜΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
της Πόλης των Χανίων

Σπουδάστριες: Περράκη Αικατερίνη – Φιωτάκη Ειρήνη

Εισηγήτρια: Αλεξανδράκη Ροδάνθη

ΗΡΑΚΛΕΙΟ 2006

ΕΝΟΤΗΤΑ 1η

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

1.1 ΈΝΝΟΙΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός, προέρχεται από τον αγγλικό όρο touring και από τη Γαλλική λέξη Tour, που σημαίνει γύρος, περιοδεία, ταξίδι.

Tourist→περιηγητής

Tourism→περιήγηση

Ο τουρισμός αναπτύχθηκε την εποχή του μεσοπολέμου.

Τον 18^{ο} αιώνα υπήρχαν αρκετοί λάτρεις των ταξιδιών αλλά λίγοι σε αριθμό εξαιτίας των δυσκολιών και των κινδύνων που υπήρχαν.

Τον 19^{ο} αιώνα μετά από την κοινωνική αναταραχή που έφεραν οι Ναπολεόντειοι πόλεμοι άρχισε ο τουρισμός να αναπτύσσεται και σταδιακά να φτάσει να πάρει τη σημερινή του μορφή.

Μέχρι τον Α' παγκόσμιο πόλεμο, ο τουρισμός ήταν προνόμιο μόνο των πλουσίων και ελάχιστων ανθρώπων του πνεύματος.

Τον 20^{ο} αιώνα με την ανάπτυξη των συγκοινωνιών και τις κοινωνικές ανακατατάξεις από τους δύο παγκόσμιους πολέμους, η περιήγηση εμφανίστηκε υπό μαζική μορφή.

Ο τουρισμός στη σημερινή του μορφή δεν είναι απλά μια επιθυμία αλλά και ανάγκη.

Οι πρώτες μετακινήσεις των ανθρώπων γίνονταν από ομάδες που είχαν αιτία την μετανάστευση ή από εμπόρους που σαν απώτερο σκοπό είχαν το κέρδος και την ανταλλαγή αγαθών σε άλλα μέρη.

Με την πάροδο των χρόνων, δημιουργήθηκε η ανάγκη για πρόσκαιρη μετακίνηση του ανθρώπου από τη μόνιμη κατοικία του σε άλλους τόπους. Οι άνθρωποι των πόλεων ζητούν φυγή από την μηχανοποιημένη ζωή και την ρουτίνα της καθημερινότητας. Οι άνθρωποι της υπαίθρου ζητούν απόλαυση και προσελκύονται από τη ζωή των μεγαλουπόλεων.

1.3 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο Τουρισμός **είναι ένα σύγχρονο και κοινωνικό φαινόμενο που έχει πάρει κοινωνικό χαρακτήρα. Ορίζεται σαν η πρόσκαιρη μετακίνηση ανθρώπων σε προορισμούς εκτός της μόνιμης κατοικίας τους. Η μετακίνηση αυτή περιλαμβάνει τη μεταφορά, τη διαμονή, διάφορες δραστηριότητες στο τόπο προορισμού και μια τεράστια ποικιλία από υπηρεσίες οι οποίες διευκολύνουν την επίσκεψη των ανθρώπων. Σκοπός αυτής της μετακίνησης είναι η ικανοποίηση των τουριστικών αναγκών και επιθυμιών των επισκεπτών.**

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (ΠΟΤ), «Τουρισμός είναι οι δραστηριότητες ανθρώπων που ταξιδεύουν και διαμένουν σε διάφορα μέρη εκτός του συνηθισμένου περιβάλλοντος, για μικρό χρονικό διάστημα, για λόγους αναψυχής, επαγγελματικούς, για σπουδές και άλλους» (ΠΟΤ 1993).

Ο τουρισμός αυξάνεται εντυπωσιακά τα τελευταία χρόνια, λόγω της αύξησης των εισοδημάτων και του ελεύθερου χρόνου που έχουν οι άνθρωποι. Περιλαμβάνει δυο σκέλη :

α) το πρώτο αναφέρεται στη πρόσκαιρη μετακίνηση των ανθρώπων και αντιπροσωπεύει το καταναλωτικό μέρος, που ταυτίζεται με την τουριστική ζήτηση και

β) το δεύτερο αναφέρεται στην υποδοχή και την εξυπηρέτηση των επισκεπτών που αντιπροσωπεύει το παραγωγικό μέρος του τουρισμού δηλ. την τουριστική προσφορά . Η τουριστική ζήτηση και προσφορά προϋποθέτουν την ύπαρξη κάποιων αγαθών. Αυτά διακρίνονται σε υλικά δηλ. τουριστικά προϊόντα και άυλα δηλ. τουριστικές υπηρεσίες. Όταν αυτά τα δυο συνδυάζονται, τότε χαρακτηρίζονται σαν ΄΄τουριστικό προϊόν ΄΄ (tourist product). Τα βασικά στοιχεία του τουριστικού προϊόντος είναι

τέσσερα : τόπος προορισμού (destination), μεταφορικό μέσο (carrier), κατάλυμα (accommodation), τράνσφερ (transfer).

1.4 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

1.4.1. Τουριστικός Τόπος- Προορισμός

Ο τουριστικός τόπος είναι μια τοποθεσία που συγκεντρώνει φυσικά και πολιτιστικά στοιχεία τα οποία παίζουν σημαντικό και πρωταρχικό ρόλο στην επιλογή του. Βασικό ρόλο στην επιλογή του παίζουν επίσης, οι ευνοϊκές φυσικές και κλιματολογικές συνθήκες, καθώς επίσης και η ύπαρξη έργων τουριστικής υποδομής και ανωδομής.

Βασικές διακρίσεις τουριστικού προορισμού

Οι τουριστικοί προορισμοί διακρίνονται σε :

- αστικούς
- παραθαλάσσιους
- νησιωτικούς
- παρόχθιους
- παραλίμνιοι
- ορεινούς
- πεδινούς
- δασώδεις
- θερμοπηγών
- πολιτιστικούς
- θρησκευτικούς
- αρχαιολογικούς

Ο τουριστικός τόπος με τα θέλγητρά του αποτελεί το σπουδαιότερο παραγωγικό συντελεστή του τουριστικού προϊόντος.

Στοιχεία ενός πετυχημένου προορισμού

1) Πρόσβαση

Είναι πολύ σημαντικό για έναν προορισμό οι επισκέπτες του να έχουν εύκολη πρόσβαση σε αυτόν. Στη χώρα, στη περιοχή και στα διάφορα αξιοθέατα. Πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να υπάρχει προσπελασιμότητα στα αεροδρόμια, στα ταξί, στα δρομολόγια πτήσεων εσωτερικού, στα δρομολόγια υπεραστικών λεωφορείων, στα ακτοπλοϊκά δρομολόγια .

2) Εγκαταστάσεις Διαμονής

Είναι πολύ σπουδαίο επίσης, να προσφέρεται μεγάλη ποικιλία σε καταλύματα, με διάφορες τιμές και διάφορες ευκολίες και ανέσεις. Σε πολλές περιπτώσεις το κατάλυμα είναι ο πιο σημαντικός παράγοντας έλξης των επισκεπτών σε ένα προορισμό.

3) Θέλγητρα

Οι τουρίστες σπάνια ταξιδεύουν για μείνουν απλά στο ξενοδοχείο. Αναζητούν διάφορες δραστηριότητες που μπορούν να ασχοληθούν κατά την διάρκεια παραμονής τους σε κάποιο προορισμό. Ψάχνουν να βρουν τι τους προσφέρει ο προορισμός, τι μπορούν να δουν , τι μπορούν να επισκεφθούν και τι εμπειρίες θα αποκτήσουν από το ταξίδι τους. Τα θέλγητρα περιλαμβάνουν τους :

α) φυσικούς πόρους (σπήλαια, φαράγγια, λίμνες, ποτάμια….)

β)πολιτιστικούς πόρους (μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία, εκκλησίες, μοναστήρια, μονοπάτια…)

γ) κοινωνικούς πόρους (θρησκεία, τέχνη, ήθη & έθιμα, εκδηλώσεις, τρόπος ζωής, τοπικά εδέσματα, πανηγύρια, φεστιβάλ).

Όταν υπάρχει μεγάλη ποικιλία σε θέλγητρα, η προσέλκυση τουριστών αυξάνεται σε μέγιστο βαθμό. Έτσι οι επισκέπτες θα μπορέσουν να ικανοποιήσουν οποιαδήποτε επιθυμία ή ανάγκη τους.

4) Εγκαταστάσεις Άθλησης & Αναψυχής

Περιλαμβάνουν τις παραλίες, πίστες σκι, γήπεδα γκολφ, θεματικά πέρκα, γήπεδα κ.α. στα οποία οι επισκέπτες μπορούν να χαλαρώσουν και να διασκεδάσουν.

5) Χώροι Εστίασης & Διασκέδασης

Είναι τα εστιατόρια, συνεδριακά κέντρα καφέ, μπαρ, καζίνο, κινηματογράφος

6) Τοπικά Μέσα Μεταφοράς

Το επίπεδο των συγκοινωνιακών δικτύων και μέσων θα πρέπει να είναι αρκετά ανεπτυγμένο. Σ’ αυτήν την κατηγορία περιλαμβάνονται τα ταξί, λεωφορεία, ενοικιαζόμενα αυτοκίνητα.

7) Επίσης, σε έναν τουριστικό τόπο πρέπει να υπάρχει ηλεκτρισμός, πόσιμο νερό, υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, αστυνόμευση, δρόμοι, συνθήκες υγιεινής. Είναι πολύ σημαντικό οι επισκέπτες να νοιώθουν ασφάλεια και άνεση. Να τους παρέχονται τα πάντα και να έχουν πρόσβαση στα πάντα!!

Πηγή : ΠΟΤ Καταγραφή τουριστικών πόρων

1.4.2 Μεταφορικό Μέσο

Το **μεταφορικό μέσο** συνδέει την τουριστική αγορά με την τουριστική τοποθεσία. Τα τουριστικά ταξίδια μπορούν να πραγματοποιηθούν με πλοία, τρένα, αυτοκίνητα, αεροπλάνα. Όλα αυτά τα μεταφορικά μέσα συντέλεσαν στην ανάπτυξη του τουρισμού. Μεταξύ των μεταφορικών μέσων υπάρχει μια σχέση κόστους αντιστρόφως ανάλογη ως προς την διάρκεια και ως προς την άνεση του ταξιδιού. Για παράδειγμα, ένα γρήγορο μεταφορικό μέσο (αεροπλάνο), εξασφαλίζει στους τουρίστες άνετη και γρήγορη μεταφορά στον προορισμό, όμως το κόστος είναι ιδιαίτερα υψηλό σε σχέση με άλλα μεταφορικά μέσα. Τέλος το μεταφορικό μέσο το οποίο επιλέγει ο τουρίστας, είναι σημαντικό να του προσφέρει άνεση και ασφάλεια.

1.4.3. Τουριστικά καταλύματα

Τουριστικά καταλύματα είναι τα μέσα φιλοξενίας των τουριστών δηλ, η διαμονή τους στον τόπο όπου θα ικανοποιήσουν τις τουριστικές τους ανάγκες και επιθυμίες. Απορροφούν το μεγαλύτερο μέρος των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων.

Διακρίσεις τουριστικών καταλυμάτων

Τα τουριστικά καταλύματα διακρίνονται σε ***κλασσικά καταλύματα*** δηλ. τα ξενοδοχεία, ξενώνες και πανδοχεία και σε ***σύγχρονα καταλύματα*** τα οποία διακρίνονται σε κύρια και σε συμπληρωματικά. Τα συμπληρωματικά καταλύματα στις ανεπτυγμένες χώρες, αποτελούν το 50% των μέσων φιλοξενίας τουριστών. Η κατασκευή τους δεν προϋποθέτει μεγάλες επενδύσεις. Η οργάνωση και διαχείριση τους είναι οικογενειακής μορφής. Οι τιμές τους είναι προσιτές και για το λόγο αυτό απορροφούν μεγάλες μάζες τουριστών.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει αναλυτικά τις διακρίσεις τουριστικών καταλυμάτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Διακρίσεις τουριστικών καταλυμάτων

ΚΛΑΣΣΙΚΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ
1. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ
2. ΞΕΝΩΝΕΣ
3. ΠΑΝΔΟΧΕΙΑ

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ
1. ΚΥΡΙΑ - Ξενοδοχεία κατά μήκος μεγάλων οδικών αρτηριών (ΜΟΤΕΛ) - Σύνθετα ξενοδοχειακά συγκροτήματα - Πλωτά ξενοδοχεία - Ξενοδοχεία χωριά - Ξενοδοχεία χρονομεριστικής - μίσθωσης - Ξενοδοχεία θεραπείας - Ξενοδοχεία αναπήρων - Μπανγκαλοου
2. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ - Ενοικιαζόμενα διαμερίσματα - Ενοικιαζόμενα δωμάτια - Ενοικιαζόμενες βίλες/ σαλέ - Campings, τροχόσπιτα

Πηγή : Τουριστική Οικονομία, Ηγουμενάκης

Ξενοδοχεία :

Το ξενοδοχείο αποτελεί επιχείρηση παροχής υπηρεσιών φιλοξενίας. Η σωστή επιλογή της τοποθεσίας εγκατάστασης της ξενοδοχειακής μονάδας είναι καθοριστική γιατί αποτελεί πόλο έλξης διάφορων πελατών. Διακρίνονται σε δυο τύπους :

α) σε ξενοδοχεία που βρίσκονται σε αστικά κέντρα και λειτουργούν όλο το χρόνο έχοντας ποικιλόμορφη πελατεία και

β) σε ξενοδοχεία που βρίσκονται εκτός των αστικών κέντρων και λειτουργούν εποχιακά με καθορισμένη πελατεία.

Διακρίσεις ξενοδοχείων

Τα ξενοδοχεία κατατάσσονται σε διάφορες κατηγορίες με βάση την διάρκεια και την εποχή διαμονής των τουριστών σε αυτά. Συγκεκριμένα υπάρχουν τρεις τύποι :

α) Ξενοδοχεία διανυκτέρευσης ή ολιγοήμερης διαμονής

Είναι απ τους πιο συνηθισμένους τύπους ξενοδοχείων και βρίσκονται σε κατοικημένες περιοχές μεγάλων η μικρών αστικών κέντρων. Επίσης μπορούμε να τα; Δούμε και σε σταθμούς λεωφορείων και τρένων, σε λιμάνια και αεροδρόμια. Οι υπηρεσίες που προσφέρουν στους τουρίστες αυτά τα ξενοδοχεία είναι για μια ή περισσότερες μέρες.

β) Ξενοδοχεία πολυήμερης η διαρκέστερης διαμονής

Ο τύπος αυτός έχει κοινά σημεία με τον προηγούμενο. Η διαφορά που υπάρχει είναι σε ότι έχει σχέση με την διάρκεια διαμονή των τουριστών.

γ) Ξενοδοχεία εποχιακής διαμονής

Είναι εγκαταστημένα σε τοποθεσίες με άριστες κλιματολογικές και περιβαλλοντικές συνθήκες. Εξυπηρετούν διαφοροποιημένη πελατεία και δεν λειτουργούν όλο το χρόνο παρά μόνο εποχιακά.

1.4.4 ΜΕΣΑ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ

Η ψυχαγωγία αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους συντελεστές του τουριστικού πακέτου και είναι μέσο ικανοποίησης μιας τουριστικής ανάγκης ή επιθυμίας. Ποσοτικά αντιπροσωπεύει ένα μικρό ποσοστό του συνολικού κόστους του τουριστικού προϊόντος. Αντίθετα από ποιοτικής πλευράς, έχει μεγάλη δύναμη και αποτελεί ένα από τα βασικότερα κίνητρα που παρακινεί τους ανθρώπους να μετακινούνται για τουριστικούς σκοπούς. (Τουριστική Οικονομία, Ηγουμενάκης,1997)

Βασικοί τομείς ψυχαγωγικών μέσων

α) Φυσικός τομέας

Περιλαμβάνει τα στοιχεία που βρίσκονται στη φύση που αν οι τουριστικές περιοχές τα εκμεταλλευτούν κατάλληλα, μπορούν να προσφέρουν διάφορα μέσα ψυχαγωγίας στους ανθρώπους που τις επισκέπτονται

β) Πολιτιστικός τομέας

Περιλαμβάνει μνημεία πολιτισμού μιας χώρας. Επίσης περιλαμβάνει ιστορικούς χώρους, μουσεία, πινακοθήκες, αρχαιολογικούς χώρους.

γ) Πνευματικός τομέας

Περιλαμβάνει τις πνευματικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται σε μια περιοχή. Τέτοιες εκδηλώσεις είναι οι διαλέξεις, επιστημονικά συμπόσια και συναντήσεις επιστημονικού περιεχομένου κ.α.]

δ) Καλλιτεχνικός τομέας

Περιλαμβάνει τις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις που γίνονται στις χώρες υποδοχής. Για παράδειγμα εκθέσεις ζωγραφικής, φεστιβάλ, θεατρικές παραστάσεις κ.α.

ε) Φολκλορικός τομέας

Περιλαμβάνει εκδηλώσεις που είναι στενά συνδεδεμένες με την παράδοση, τα ήθη και τα έθιμα, τη λαογραφία. Τέτοιες είναι επιδείξεις τοπικών χορών, πανηγύρια κ.α

στ) Διασκεδαστικός τομέας

Περιλαμβάνει όλα τα μέσα διασκέδασης που προσφέρει η χώρα υποδοχής στους επισκέπτες της και κάνουν τη διαμονή τους ακόμα πιο ευχάριστη. Τέτοια μέσα είναι τα νυχτερινά κέντρα, τα μπαρ, τα καζίνο τα καφέ κ.α.

ζ) Αθλητικός τομέας

Περιλαμβάνει αθλητικές εκδηλώσεις και συναντήσεις που γίνονται στη χώρα υποδοχής και ψυχαγωγούν τους επισκέπτες. Για παράδειγμα τουρνουά τένις, γυμναστικές επιδείξεις, ποδοσφαιρικοί αγώνες κ.λ.π.

η) Γαστρονομικός τομέας

Περιλαμβάνει την εκμετάλλευση της εθνικής και ξένης κουζίνας. Οι μονάδες εστίασης που υπάρχουν σε μια χώρα υποδοχής δίνουν τη δυνατότητα στους επισκέπτες να γευτούν διάφορες σπεσιαλιτέ από όλα τα μέρη του κόσμου. Εξασφαλίζει μια ιδιαίτερη ψυχαγωγία που βασίζεται στην απόλαυση και την ευχαρίστηση που προσφέρει το καλό φαγητό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 : Βασικοί τομείς ψυχαγωγικών μέσων

1. Φυσικός τομέας
2. Πολιτιστικό τομέας
3. Πνευματικός τομέας
4. Καλλιτεχνικός τομέα
5. Φολκλορικός τομέας
6. Αθλητικός τομέας
7. Διασκεδαστικός τομέας
8. Γαστρονομικός τομέας

1.4.5 ΤΑ ΤΡΑΝΣΦΕΡ

Τα τράνσφερ αποτελούν έναν από τους βασικούς παραγωγικούς συντελεστές του τουριστικού προϊόντος. Σκοπός των τράνσφερ είναι η άνετη και γρήγορη μεταφορά των τουριστών από το αεροδρόμιο το λιμάνι, το σιδηροδρομικό σταθμό της χώρας που επισκέπτονται στο ξενοδοχείο και αντίστροφα κατά την αναχώρηση τους για να επιστρέψουν στο τόπο διαμονής τους. Τα τράνσφερ γίνονται συνήθως με πολυτελή πούλμαν. Μπορούν όμως να γίνουν με λιμουζίνα ή με ταξί, εφόσον συμπεριλαμβάνονται στο τουριστικό προϊόν ή τουριστικό πακέτο, το οποίο έχει συμφωνηθεί μεταξύ των τουριστών και των tour operator. (Τουριστική Οικονομία, Ηγουμενάκης. 1997)

Ακόμη, η υπηρεσία τράνσφερ μπορεί να προσφερθεί και στον τόπο της μόνιμης κατοικίας των πελατών. Οι tour operators αναλαμβάνουν να μεταφέρουν τους τουρίστες, από την μόνιμη κατοικία τους στο αεροδρόμιο, στο λιμάνι ή στο σιδηροδρομικό σταθμό απ' όπου θα αναχωρήσουν για το ταξίδι τους και αντίστροφα κατά την επιστροφή τους στον τόπο της μόνιμης κατοικίας τους.

1.5 Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

1. Οικονομική ανάπτυξη ενός τόπου
2. Δημιουργεί θέσεις εργασίας, έτσι βοηθά στη μείωση της ανεργίας
3. Προσφέρει ευκαιρίες ανάπτυξης και ανάδειξης φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
4. Βελτιώνει την ποιότητα ζωής λόγω των έργων υποδομής
5. Ενισχύει και αναβαθμίζει την ταυτότητα μιας περιοχής.

είναι προγραμματισμένη και ελεγχόμενη.

Ο τουρισμός έχει μετατραπεί σε μια τεράστια οικονομική δύναμη σε πολλές χώρες και περιοχές, σε όλο τον κόσμο, μεταβάλλοντας τα συνηθισμένα πρότυπα ζωής. Επίσης, ο τουρισμός, σήμερα, είναι μια τεράστια ανθρώπινη δραστηριότητα και μια βιομηχανική υπηρεσία, η οποία πέραν της μεγάλης οικονομικής σπουδαιότητας έχει και κοινωνική, περιβαλλοντική, πολιτιστική σημασία σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο. (Παπαδόπουλος 1985)

Η τουριστική κίνηση συντελεί στη άνοδο και βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των ανθρώπων καθώς επίσης και στην άνοδο της πολιτιστικής τους στάθμης. Ο τουρισμός σημαίνει επικοινωνία και επαφή ανάμεσα στους λαούς. Είναι δείγμα ακμαίας πολιτιστικής κίνησης και πηγή πλούτου μιας χώρας.

Ο τουρισμός αναμφίβολα, αποτελεί παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης και προόδου μιας χώρας.

1.6 ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ:

1. Ο τουρισμός είναι αποτέλεσμα μεμονωμένης ή ομαδικής μετακίνησης ανθρώπων σε διάφορους προορισμούς και η διαμονή τους σε αυτούς με σκοπό την ικανοποίηση τουριστικών αναγκών ή επιθυμιών τους.
2. Τα βασικά στοιχεία του τουρισμού είναι 2: Συγκεκριμένα το ταξίδι στον τουριστικό προορισμό και τη διαμονή του σε αυτόν, συμπεριλαμβανομένης και της διατροφής.

3. Το ταξίδι και η διαμονή πραγματοποιούνται εκτός της περιοχής της μόνιμης κατοικίας των ανθρώπων που ταξιδεύουν για τουριστικούς λόγους.
4. Η μετακίνηση των ανθρώπων στους διάφορους προορισμούς είναι προσωρινού χαρακτήρα, δηλαδή επιστρέφουν στη μόνιμη κατοικία τους μέσα σε λίγες μέρες ή μήνες.
5. Οι άνθρωποι επισκέπτονται τουριστικά μέρη για τουριστικούς σκοπούς, δηλαδή διαφορετικούς από εκείνους της μόνιμης κατοικίας ή της επαγγελματικής απασχόλησης.

Ο τουρισμός είναι μια δραστηριότητα η οποία για να αναπτυχθεί προϋποθέτει την ύπαρξη χρηματικών πόρων και ελεύθερου χρόνου.

1.7 ΒΑΣΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

1) Μαζικός τουρισμός

Χαρακτηρίζεται από ομαδικότητα συμμετοχής των τουριστών σε διάφορες φάσεις της τουριστικής δραστηριότητας. Ο ομαδικός χαρακτήρας του μαζικού τουρισμού οφείλεται στον τρόπο οργάνωσης και διεξαγωγής του ταξιδιού, καθώς επίσης και στον επιλεγμένο τόπο διακοπών. Οι τουρίστες που εντάσσονται σε αυτές τις ομάδες έχουν τις ίδιες τουριστικές ανάγκες και επιθυμίες.

Τη βάση ανάπτυξης του μαζικού τουρισμού αποτελεί το σύστημα GIT (group inclusive tours) που προσφέρει ολοκληρωμένες υπηρεσίες δηλ. πακέτα που περιλαμβάνουν το μέσο μεταφοράς, το κατάλυμα, τον τόπο προορισμού και τα τράνσφερ. Με το σύστημα αυτό έχουν επωφεληθεί πολλές περιοχές π.χ Ισπανία, Τυνησία, Ελλάδα, κ.α.

2) Ατομικός τουρισμός

Αντιτίθεται στο μαζικό τουρισμό και χαρακτηρίζεται από την ανεξάρτητη ατομική οργάνωση του ταξιδιού. Συνδυάζεται, όχι αποκλειστικά, με ατομικά-ιδιωτικά μέσα μετακίνησης όπως αυτοκίνητα, σκάφη, τροχόσπιτα. Ο κύριος χαρακτήρας της κατηγορίας αυτής είναι περιηγητικός.

Η ανάπτυξη του ατομικού τουρισμού βασίζεται στο σύστημα IIT (individual inclusive tours) το οποίο προσφέρει σε μεμονωμένα άτομα τουριστικά πακέτα. Η διαφορά με τον μαζικό τουρισμό είναι ο τρόπος με τον οποίο ταξιδεύει ο τουρίστας στον τουριστικό προορισμό. Συγκεκριμένα, με το σύστημα GIT ο τουρίστας ταξιδεύει ομαδικά ενώ με το IIT ο τουρίστας ταξιδεύει μεμονωμένα.

3) Εσωτερικός τουρισμός

Πραγματοποιείται από τους κατοίκους μιας χώρας των οποίων οι μετακινήσεις περιορίζονται εντός των φυσικών της ορίων και προσφέρει σημαντικές οικονομικές και άλλες ωφέλειες.

4) Εξωτερικός τουρισμός

Ο εξωτερικός τουρισμός πραγματοποιείται από άτομα που διαμένουν μόνιμα σε μια χώρα και την εγκαταλείπουν για μικρό χρονικό διάστημα για να επισκεφτούν άλλες χώρες για να ικανοποιήσουν τις τουριστικές τους ανάγκες ή επιθυμίες.

5) Συνεχής τουρισμός

Χαρακτηριστικό του συνεχή τουρισμού είναι ότι διαρκεί όλο το χρόνο. Οι δραστηριότητες του δεν επηρεάζονται από τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν. Αντιπροσωπευτικές μορφές τουρισμού αυτής της κατηγορίας είναι ο μορφωτικός τουρισμός, ο τουρισμός πόλης, ο συνεδριακός, ο τουρισμός εκθέσεων και ο τουρισμός κινήτρων.

6) Εποχιακός τουρισμός

Βασικό χαρακτηριστικό του είναι ότι δεν διαρκεί όλο το χρόνο. Αυτό σημαίνει ότι οι δραστηριότητες του επηρεάζονται από τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν. Μορφές τουρισμού αυτής της κατηγορίας είναι ο τουρισμό παραχείμασης και ο τουρισμός χειμερινών σπορ.

1.8 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Λόγω σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι τουριστικές οικονομίες πολλών χωρών, οι αρμόδιοι φορείς ανέπτυξαν κάποιες εναλλακτικές μορφές τουρισμού, έτσι ώστε να ξεπεράσουν τα διάφορα προβλήματα.

Συγκεκριμένα:

1) Γενικός Τουρισμός
2) Μορφωτικός Τουρισμός
3) Τουρισμός Εκθέσεων
4) Τουρισμός Υγείας
5) Τουρισμός Άθλησης
6) Τουρισμός Πόλης
7) Συνεδριακός Τουρισμός
8) Τουρισμός Περιπέτειας
9) Οικογενειακός Τουρισμός
10) Τουρισμός Τρίτης Ηλικίας
11) Τουρισμός χειμερινών σπορ
12) Τουρισμός παραχείμασης
13) Ορεινός Τουρισμός
14) Αγροτικός Τουρισμός
15) Θαλάσσιος Τουρισμός
16) Χρονομεριστικός Τουρισμός
17) Θρησκευτικός Τουρισμός
18) Επιλεκτικός Τουρισμός
19) Τουρισμός Κινήτρων
20) Οικολογικός Τουρισμός
21) Λαϊκός Τουρισμός
22) Κοσμοπολίτικος Τουρισμός
23) Κοινωνικός Τουρισμός
Ταφους των Βενιζέλων24) Τουρισμός Αναπήρων

1.9 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Α) Πλεονεκτήματα

- αύξηση το ακαθάριστου εθνικού προϊόντος
- δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- οικονομική ενίσχυση της περιφέρειας
- ανάπτυξη επιχειρηματικότητας εκείνων που παράγουν προϊόντα και υπηρεσίες, που ικανοποιούν άμεσα ή έμμεσα τις ανάγκες ή επιθυμίες
- εξισορρόπηση ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών
- βοηθάει τους βασικούς κλάδους παραγωγικής δραστηριότητας

Β) Μειονεκτήματα

- μόλυνση του περιβάλλοντος
- αύξηση του πληθωρισμού στην οικονομία
- εξαφανίζει ήθη & έθιμα
- αποπροσανατολίζει την επενδυτική δραστηριότητα

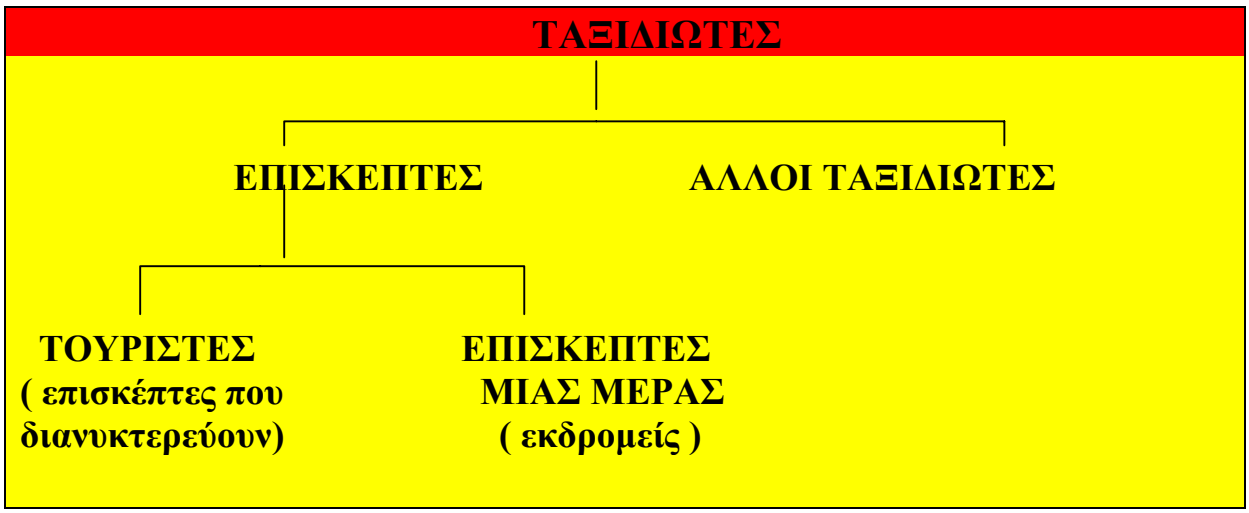
Ο τουρισμός μπορεί να επιφέρει τεράστια οφέλη αλλά ταυτόχρονα και σοβαρά κοινωνικά προβλήματα. Για το λόγο αυτό, σημαντική είναι η ομαδική συλλογική προσπάθεια η οποία θα βοηθήσει να αυξηθούν τα οφέλη και να μειωθούν τα προβλήματα στο ελάχιστο. Πρέπει να υπάρχει μια ισορροπία ανάμεσα στα οφέλη και στις αρνητικές συνέπειες που παρουσιάζει ο τουρισμός.

1.10 Ο ΤΟΥΡΙΣΤΑΣ

Οι άνθρωποι έχουν τουριστικές ανάγκες και επιθυμίες τις οποίες προσπαθούν σταδιακά να τις ικανοποιήσουν. Οι άνθρωποι αυτοί χαρακτηρίζονται ως ***τουρίστες.***

Βασική προϋπόθεση για να αυξηθεί η παραγωγή αλλά και η κατανάλωση των τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών, είναι ο μεγάλος αριθμός τουριστών. Τουρίστες δεν είναι όλοι οι άνθρωποι που έχουν τουριστικές ανάγκες ή επιθυμίες. Είναι μόνο εκείνοι που θέλουν και έχουν τα μέσα να τις ικανοποιήσουν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 : Ορισμός των επισκεπτών

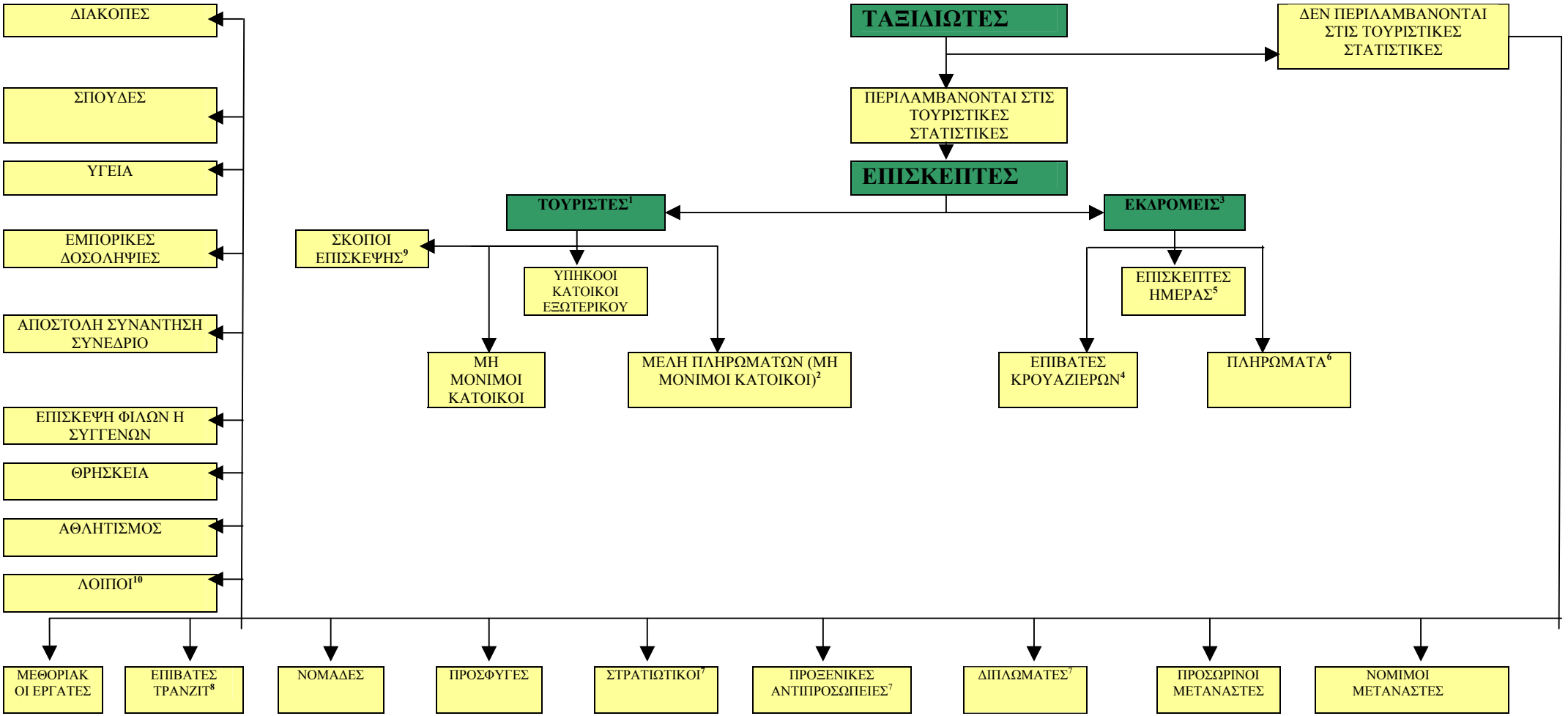

Πηγή :ΠΟΤ

Α) Τουρίστες (επισκέπτες που διανυκτερεύουν)
Περνούν τουλάχιστον ένα βράδυ στη χώρα που επισκέπτονται. Οι λόγοι επίσκεψης τους είναι : διακοπές, σπουδές, υγεία, επαγγελματικά, συνέδριο, επίσκεψη φίλων η συγγενών, θρησκευτικοί, αθλητικοί. Επίσης, συμπεριλαμβάνονται αλλοδαπά μέλη πληρωμάτων αεροπλάνων, πλοίων που χρησιμοποιούν κατάλυμα.

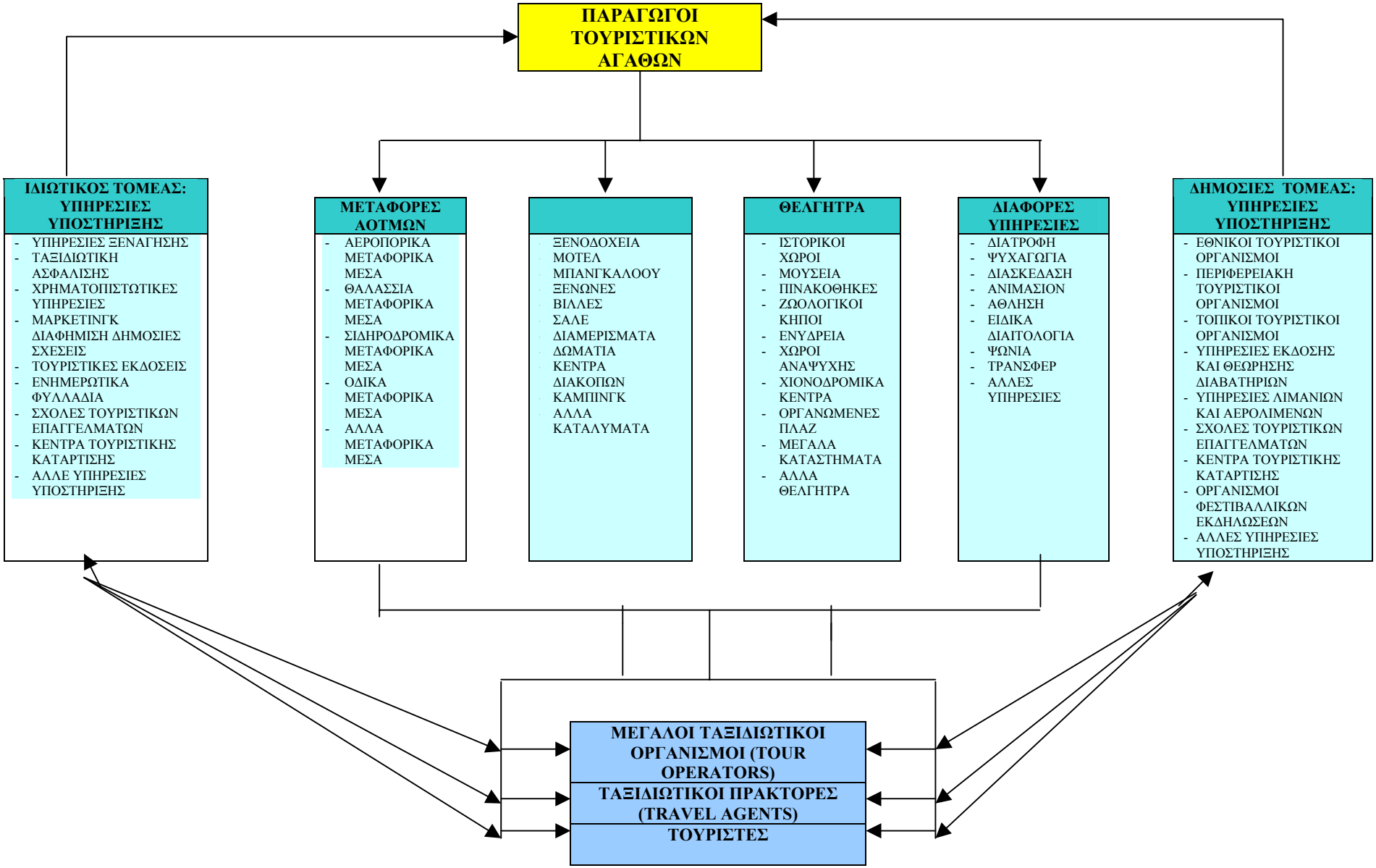
Β) Εκδρομείς
Είναι αυτοί που επισκέπτονται μια χώρα και μένουν σε αυτή λιγότερο από 24 ώρες. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται επιβάτες κρουαζιερόπλοιων, πληρώματα, επισκέπτες που φεύγουν την ίδια μέρα χωρίς να διανυκτερεύσουν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 : Οι ταξιδιώτες, επισκέπτες, τουρίστες, εκδρομείς

Πηγή : Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (Π.Ο.Τ), Μεθοδολογικό Παράρτημα της Στατιστικής του Παγκόσμιου εμπορίου, 1978

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 : Τουριστική Βιομηχανία

Ο τουρισμός ανέκαθεν αποτελούσε για τη χώρα μας ένα ισχυρό συγκριτικό πλεονέκτημα. Η Ελλάδα είναι περιβαλλοντικά, κλιματολογικά, πολιτιστικά και πολιτισμικά προικισμένη. Γεγονός που την καθιστά έναν ιδιαίτερα ελκυστικό τουριστικό προορισμό. Η **τουριστική βιομηχανία** συμβάλει σήμερα περισσότερο από το 18,3% στη διαμόρφωση του Ελληνικού Ακαθάριστου Προϊόντος. Το ποσοστό αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό αποδεικνύεται το μέγεθος και η σπουδαιότητα της τουριστικής βιομηχανίας για την πατρίδα μας. Επίσης, τουριστική βιομηχανία συνεισφέρει και στο επίπεδο της απασχόλησης.

Στην Ελλάδα, η τουριστική βιομηχανία, η παροχή τουριστικών υπηρεσιών και οι άλλες οικονομικές δραστηριότητες αποτελούν για πολλές περιοχές της πατρίδας μας την κυριότερη και την μοναδική πηγή εισοδήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

2.1 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η Ελλάδα βρίσκεται στο νοτιοανατολικό μέρος της Ευρώπης και στο σημείο όπου συναντώνται δυο ήπειροι, η Ασία και η Αφρική. Η συνολικής της έκταση ανέρχεται στα 131,957 τ.χλμ και κατέχει το νοτιότερο άκρο της Βαλκανικής χερσονήσου. Φημίζεται για τις φυσικές ομορφιές της, τις καταγάλανες παραλίες και τα γραφικά νησιά της. Ακόμη, είναι γνωστή για την κουλτούρα της και την ανεκτίμητη και πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της. Η Ελλάδα έχει μεγάλη παράδοση στον τουρισμό και την φιλοξενία. Κατέχει περίπου 6.000 νησιά και νησίδες στο Αιγαίο και Ιόνιο πέλαγος. Από αυτά κατοικούνται μόνο τα 202.Είναι μια χώρα με πλούσια οικονομία, θρησκεία και με έντονη πνευματική δράση για περισσότερα από τριάμισι χιλιετίες. (Buhalis 2001)

Η Ελλάδα συναγωνίζεται με πολλούς άλλους Μεσογειακούς προορισμούς για τις πανέμορφες και ηλιόλουστες παραλίες, τις καθαρές παραλίες και το υπέροχο κλίμα. Όμως , η Ελλάδα είναι η γενέτειρα της δημοκρατίας και αποτελεί πλέον κέντρο του πολιτιστικού τουρισμού, με πολλά αρχαιολογικά μνημεία και χώρους π.χ. Δελφούς, Κνωσσός.

Εθνικότητες επισκεπτών

Η πλειοψηφία των τουριστών που ταξιδεύουν στην Ελλάδα, την τελευταία δεκαετία 1991-1999 προέρχεται από την Ευρώπη με ποσοστό 936,2 % και το 70,2 % από EU. Η τουριστική βιομηχανία εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους Γερμανούς και τους Άγγλους, οι οποίοι κατέχουν

το 50 % των αφίξεων. Ακολουθούν, οι Γάλλοι, οι Σκανδιναβοί και οι Ιταλοί και ένα μικρό ποσοστό από Αμερική και Ιαπωνία.(Buhalis 2001).

Η πλειοψηφία των τουριστών που έρχονται στην Ελλάδα είναι με αεροπλάνο και η αναλογία έχει αυξηθεί σταδιακά. Πάνω από 77,7 % έρχονται με αεροπλάνο και περισσότερο από 60,5% με πτήσεις charters, την τελευταία δεκαετία. Το 1999 καταγράφηκαν περίπου 60 εκατ. Διανυκτερεύσεις σε όλους τους τύπους καταλυμάτων. Το 75 % ήταν διεθνείς τουρίστες (Γερμανοί, Βρετανοί, Σουηδοί, Αυστριακοί)

ΠΙΝΑΚΑΣ 6 :Τουριστική ζήτηση στην Ελλάδα την περίοδο 1992 – 1999

Έτος	Αφίξεις	Διαν/σεις	Χωρητικότητα
1992	9,756,012	36,260,299	475,800
1993	9,913,267	36,747,968	499,606
1994	11,301,722	40,657,544	486,518
1995	10,658,114	38,889,975	534,703
1996	9,782,061	47,945,506	550,692
1997	10,588,489	53,364,507	560,957
1998	11,363,822	56,549,442	577,759
1999	10,970,665	60,256,902	584,714

2.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός στην Ελλάδα αυξήθηκε δραματικά από την δεκαετία 70 και 80. Η τουριστική βιομηχανία αυξάνεται ραγδαία, ειδικά σε περιοχές πολιτισμό δηλ, με ιστορικά μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους.

Οι αφίξεις την περασμένη δεκαετία είχαν μια σταθερή άνοδο από 9,3 εκατ. το 1990 σε 12,8 εκατ. το 1999. Το τελευταίο χρόνο αυξήθηκαν 15%. Η άνοδος αυτή επικεντρώθηκε κυρίως στα νότια νησιά , Κρήτη και Ρόδο. Οι περισσότεροι τουρίστες επισκέπτονται τη χώρα μας έχοντας

κλείσει διάφορα πακέτα διακοπών και πετούν κατευθείαν στον προορισμό με πτήσεις charters. Οι αφίξεις υπολογίζονται ότι θα αυξηθούν περίπου 12-15% τα επόμενα χρόνια. Και ένας σημαντικός λόγος γι' αυτό είναι οι Ολυμπιακοί Αγώνες οι οποίοι έγιναν στην Ελλάδα. Πάνω από 50% τουριστών θα επισκεφτούν τα νησιά – Κρήτη, Ρόδο, Μύκονο, Κέρκυρα, Σαντορίνη – με αεροδρόμια τα οποία μπορούν να αντεπεξέλθουν στις πτήσεις charters.
Πηγή: Ελλάδα τώρα 2004

2.3 ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

1. Ξενοδοχεία Α κατηγορίας
2. Διαφορετικά καταλύματα π.χ ξενώνες, ενοικιαζόμενα
3. Καμπινγκ
4. Ναυτιλιακές εταιρείες και κρουαζιερόπλοια
5. Αεροπορικές εταιρείες
6. Μεταφορές- μετακινήσεις με τουριστικά λεωφορεία
7. Τουριστικά γραφεία
8. Μαρίνες
9. Καζίνο
10. Γραφεία ενοικιάσεων αυτοκινήτων και μοτο
11. Εστιατόρια, μπαρ και καφετέριες
12. Μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους
13. Κρατικές τουριστικές υπηρεσίες

Το **πλεονέκτημα τ**ου Ελληνικού προϊόντος είναι:

- Η φυσική και πολιτιστική κληρονομιά
- Γαστρονομία και Lifestyle
- Πλούσιο και πολύμορφο τουριστικό υπόβαθρο που μπορεί να καλύψει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις όλων των τουριστών
- Σύγχρονες υποδομές και τουριστικές εγκαταστάσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

3.1 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Η Κρήτη αποτελεί το 5^{ο} κατά σειρά μεγαλύτερο νησί της Μεσογείου. Αποτελείται από 4 νομούς:

- Το νομό Χανίων με έκταση 2,376χλμ και πληθυσμό 125,856 κατοίκους
- Το νομό Ρεθύμνου με έκταση 1,496χλμ και πληθυσμό 62,634 κατοίκους
- Το νομό Ηρακλείου με έκταση 2,641χλμ και πληθυσμό 243,622 κατοίκους και τέλος
- Το νομό Λασιθίου με έκταση 1,818χλμ και πληθυσμό 70,053 κατοίκους

Το νησί αυτό αποτελεί ένα τουριστικό παράδεισο λόγω της εξαιρετικής θέσεως που κατέχει, των αρχαιολογικών μνημείων, των πολλαπλών τουριστικών πόρων και του θαυμάσιου κλίματος που διαθέτει. Επιπλέον διαθέτει τουριστική υποδομή ποιότητας αλλά και καταξιωμένο τουριστικό προφίλ στις διεθνείς αγορές. Νέες μονάδες, δυναμικά εξελισσόμενοι προορισμοί , δυναμικοί επιχειρηματίες, πρωτοποριακές ιδέες και προϊόντα. Η Κρήτη έχει δική της ταυτότητα και είναι πάντα

ένας ζωντανός και αυτάρκης τόπος. Για το λόγο αυτό αποτελεί πόλο έλξης για εκατοντάδες χιλιάδες τουρίστες από όλο τον κόσμο.

Το τουριστικό δυναμικό της Κρήτης περιλαμβάνει:

- ✓ Φυσικά ενδιαφέροντα
- ✓ Αρχαιότητες
- ✓ Ιστορικά ενδιαφέροντα
- ✓ Λαογραφικά ενδιαφέροντα και πολιτιστικές εκδηλώσεις
- ✓ Πόλεις και χωριά τουριστικού ενδιαφέροντος
- ✓ Το φιλόξενο ανθρώπινο στοιχείο.

Η Κρήτη διαθέτει μια τεράστια ποικιλία χαρακτηριστικών, πλεονεκτημάτων και προοπτικών, τα οποία πηγάζουν από την γεωγραφικής της θέση και το καλό κλίμα. Ο συνδυασμός αυτών των χαρακτηριστικών οδηγούν σε μια ραγδαία και ανεξέλεγκτη ανάπτυξη του τουρισμού.

Το τουριστικό προφίλ της Κρήτης αποτελεί τον κυριότερο προορισμό της χώρας. Συγκεκριμένα, η Κρήτη συγκεντρώνει το 5% του ελληνικού τουρισμού και δέχεται το 20% τουριστών όλης της χώρας.

<u>Πλεονεκτήματα Κρήτης</u>

- Οι εδαφολογικές συνθήκες είναι άριστες
- Έχει πλούσια ιστορική και πολιτιστική παράδοση καθώς επίσης και πνευματική κληρονομιά
- Ο κρητικός λαός είναι περήφανος, δημοκρατικός, δημιουργικός και προοδευτικός

Όλα τα παραπάνω αποτελούν τη βάση της ανάπτυξης της Κρήτης.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2η

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

1.1 ΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΟΡΙΣΜΟΣ

Είναι μια μορφή τουρισμού που έχει σαν κύριο χαρακτηριστικό ότι τα άτομα που μετέχουν ταξιδεύουν σε μια πόλη και την περιηγούνται για μερικές ημέρες, Αυτές οι περιηγήσεις συνδέονται άμεσα με το μορφωτικό τουρισμό και ιδιαίτερα με κάποιες πολιτιστικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται.

Ο τουρισμός της πόλης γίνεται κυρίως από άτομα με υψηλό οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο, που κατοικούν ως επί των πλείστον σε μεγάλα αστικά κέντρα και που πολλές φορές ταξιδεύουν με την οικογένεια τους. Τα ταξίδια αυτά οργανώνονται από μεγάλους ταξιδιωτικούς οργανισμούς (tour operators) τουριστικά γραφεία και αεροπορικές εταιρείες.

Επίσης, ένας ακόμη πόλος έλξης για τα άτομα που κάνουν αυτό το είδος τουρισμού, είναι η νυχτερινή ζωή, διασκέδαση, τα ψώνια, οι ενδιαφέρουσες εκδρομές και το ωραίο περιβάλλον.

1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΣΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΡΩΤΕΥΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	***ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ***
Πολιτιστικές εγκαταστάσεις	
• **Αίθουσες μουσικής** • **Κινηματογράφοι** • **Εκθέσεις** • **Μουσεία& Πινακοθήκες** • **Θέατρα**	• **Ξενοδοχεία & υπηρεσίες εστίασης** • **Αγορές** • **Υπηρεσίες αγοράς**
Αθλητικές εγκαταστάσεις	
• **Κλειστά γυμναστήρια** • **Γήπεδα**	

Εγκαταστάσεις ψυχαγωγίας	*Συμπληρωματικά στοιχεία*
• *Κέντρα διασκέδασης* • **Καζίνο** • **Εκδηλώσεις** • **Disco's**	• **Πρόσβαση & χώροι στάθμευσης** • **Τουριστικές εξυπηρετήσεις : Γραφεία πληροφοριών, σήμανση, τουριστικοί οδηγοί, χάρτες, διαφημιστικά φυλλάδια**
Φυσικά χαρακτηριστικά	
• *Αρχαία μνημεία & χώροι* • **Εκκλησιαστικά κτίρια** • **Ιστορικά** • **Ιστορικές διαδρομές** • **Ενδιαφέροντα κτίρια** • **Πάρκα & περιοχές πρασίνου** • **Παρόχθιες περιοχές, κανάλια**	
Κοινωνικοπολιτιστικά χαρακτηριστικά	
• *Λαϊκή παράδοση* • **Φιλικότητα/Φιλοξενία** • **Γλώσσα** • **Ζωντάνια** • **Έθιμα** • **Ασφάλεια**	

Πηγή : Στοιχεία Αστικού Τουρισμού Ukomos U.K (1995)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

Απεικόνιση του λιμανιού κατά την Ενετοκρατία

Η πόλη είναι χτισμένη στα ερείπια της αρχαίας Κυδωνίας. Η σύγχρονη πόλη είναι χτισμένη κυρίων από τους Ενετούς (14ος αιώνας μ.Χ.). Στην αρχαιότητα κατακτήθηκε από τους Δωριείς και τους Αχαιούς και αργότερα από τους Ρωμαίους. Στην πιο μεγάλη της ακμή έφτασε στη διάρκεια του Βυζαντίου. Τον 7ο αιώνα μ.Χ. την κατέστρεψαν οι πειρατές με τις αλλεπάλληλες επιδρομές τους. Τον καιρό των Αράβων (9ο αιώνα) πήρε πάλι την παλιά της αίγλη. Ίσως τότε να ονομάστηκε και Χανιά. Οι Βενετσιάνοι που μπήκαν στην πόλη την έλεγαν La Canea. Έχτισαν ισχυρά τείχη γύρω της και οχύρωσαν το Καστέλι. Οι Τούρκοι πήραν τα Χανιά το 1645 και τα έκαναν πρωτεύουσα της Κρήτης. Φοβερή σφαγή έγινε το 1821. Με την ίδρυση της "Κρητικής Πολιτείας" το 1898 υπό τον Πρίγκιπα Γεώργιο της Ελλάδας, τα Χανιά γνωρίζουν την μεγαλύτερη ακμή στην ιστορία τους.

Από το 1898 μέχρι το 1912 ήταν πρωτεύουσα της Κρητικής πολιτείας. Ελευθερώθηκε μαζί με όλη την Κρήτη το 1912 κατά τους Βαλκανικούς πολέμους.

Μέσα στο ιδιόρρυθμο αυτό κλίμα ωριμάζουν οι προϋποθέσεις για την ένωση με την Ελλάδα, κυρίως μετά την επανάσταση του Θερίσου το 1905 όπου αναδείχθηκε και η ηγετική μορφή του Ελευθέριου Βενιζέλου. Την 1η Δεκεμβρίου του 1913 γίνεται και τυπικά η ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα, με συμβολική ύψωση της ελληνικής σημαίας στο Φρούριο του Φιρκά. Από τότε η Κρήτη ακολουθεί τις τύχες του ελληνικού κράτους και τα Χανιά ξαναγίνονται σιγά σιγά μια απλή επαρχιακή πόλη.

Ακολουθεί η μεγάλη "μάχη της Κρήτης" ένα έπος του Β' παγκοσμίου πολέμου, για να βρεθεί και πάλι τραυματισμένη από τους βομβαρδισμούς του Β΄ παγκοσμίου πολέμου.

2.2 Η ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

Η πόλη των γιασεμιών της θάλασσας και του ήλιου χτισμένη στα ερείπια της αρχαίας Κυδωνίας γεύτηκε πολλούς πολιτισμούς, οι οποίοι έχουν αφήσει έντονα τα αποτυπώματά τους: κτίσματα, τείχη, εκκλησίες έχουν τα σημάδια της επιρροής του Μινωικού πολιτισμού της Βενετοκρατίας και της Τουρκοκρατίας.

Γενικά Χαρακτηριστικά

Ο νομός Χανίων καλύπτει το δυτικό τμήμα της Κρήτης. Έχει έκταση 2.376 τ. χλμ. και πληθυσμό περίπου 150.000 κατοίκους. Το έδαφος του νομού στη μεγαλύτερή του έκταση είναι ορεινό και ημιορεινό. Εξαίρεση αποτελεί μια ζώνη στο Βορρά, η πεδιάδα των Χανίων. Βόρεια βρέχεται από το Κρητικό πέλαγος, νότια από το Λιβυκό και ανατολικά με το νομό Ρεθύμνης. Πρωτεύουσα του νομού είναι τα Χανιά μία γραφική παραθαλάσσια πόλη με αναλλοίωτα ιστορικά χαρακτηριστικά, σύγχρονες υποδομές και έντονη πολιτιστική δραστηριότητα. Υποδιαιρείται σε πέντε επαρχίες: Σελίνου, Κισσάμου, Κυδωνίας, Αποκορώνου και Σφακίων.

Πολλές είναι οι εκδοχές όσον αφορά την ετυμολογία του τοπωνυμίου της πόλης. Από τις πιο πιθανές αναφέρουμε:

α) Παραφθορά του αρχαίου ονόματος της Κρήτης «Χθονία»,

β) Από το ψάρι Χάννος, Χαννί, πληθυντικός Χανιά,

γ) Από το προελληνικό τοπωνύμιο Αλ Χανία κώμη για το οποίο οι Άραβες νόμιζαν ότι ήταν αραβικός τύπος Al Hanim, που σήμαινε Χάνι και το οποίο οι ντόπιοι παρέφθειραν σε Αχανία, θεωρώντας το αρχικό Al ως το άρθρο τα (τα Χανιά).

Τα Χανιά έχουν συνδέσει το όνομά τους με την ιστορία του νησιού και θεωρούνται από πολλούς ως το σημείο κατατεθέν της Κρήτης. Είναι από

τα λίγα μέρη στην Ελλάδα που σου δίνουν την εντύπωση ότι έχει συνδυαστεί με απόλυτο τρόπο το σμίξιμο του Ελληνικού με το Ευρωπαϊκό αλλά και το ανατολίτικο στοιχείο.

Η πόλη των Χανίων

Η αρμονία και η φυσικότητα συντελούν τα μέγιστα στο να έχει δημιουργηθεί στο νοτιότερο άκρο της Ελλάδας, μια ιδιαίτερη πολιτισμική γειτονιά. Τα Χανιά μπορούν να εγγυηθούν ονειρεμένες διακοπές και η πρόσβαση είναι πολύ απλή καθώς η πόλη έχει δύο εισόδους: το αεροδρόμιο στο Ακρωτήρι και το λιμάνι της Σούδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

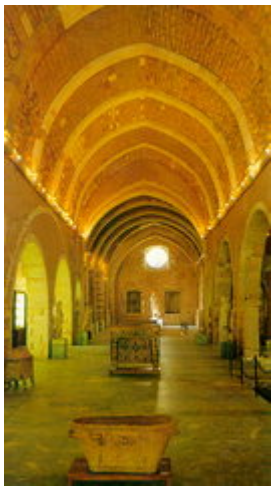
3.1 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

ΠΡΩΤΕΥΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

3.1.1 Πολιτιστικοί Πόροι

Μουσεία – Πινακοθήκες

- Αρχαιολογικό Μουσείο, στεγάζεται σε τμήμα της καθολικής εκκλησίας του Αγ. Φραγκίσκου (ένα από τα πιο όμορφα μεσαιωνικά μνημεία της πόλης), πλούσιο σε ειδώλια, πήλινες σαρκοφάγους, αγάλματα, απλά είδη κεραμικής και υαλουργίας, νομίσματα, κοσμήματα.

Στη σύγχρονη εποχή είχε γίνει κινηματογράφος και αποθήκη στρατιωτικών ειδών. Από το 1963 λειτουργεί ως Αρχαιολογικό Μουσείο.

1. Παροδικές εκθέσεις με αφορμή κάποιες τοπικές εκδηλώσεις (έκθεση μουσικών οργάνων, γέννησης της γραφής κ.α.).
2. Συναυλίες στο χώρο του Μουσείου.

- Ιστορικό Αρχείο Κρήτης. Ιδρύθηκε το 1932 και βρίσκεται στην οδό Σφακιανάκη. Εκεί μπορεί κανείς να δει τα αρχεία της κρητικής πολιτείας, χειρόγραφα, έντυπα, εγκυκλίους του 1822-1841, εφημερίδες, το αρχείο της Επανάστασης του1866.επίσης, διάφορα αρχεία ιδιωτών, καθώς και το αρχείο της Διεθνούς Κατοχής και της Τούρκικης Διοίκησης της Κρήτης.

- Λαογραφικό Μουσείο. Βρίσκεται στην οδό Χάληδων, στη στοά της Καθολικής Εκκλησίας. Είναι ιδιωτικό μουσείο που μπορεί να δώσει στους επισκέπτες του μια ζωντανή εικόνα του νησιού κατά το 18ο – 19ο. .Επίσης, υπάρχουν εξαίρετης τέχνης δαντέλες, πλουμιστές πατανίες και κεντήματα.

- Πολεμικό μουσείο Χανίων. Βρίσκεται δίπλα στο Δημοτικό κήπο. Η είσοδος είναι ελεύθερη και είναι ανοιχτό καθημερινά 9- 13.Επιτρέπεται η φωτογράφηση και βιντεοσκόπηση μόνο κατόπιν άδεις του Μουσείου. Είναι το 2ο πανελλαδικά παράρτημα του Κεντρικού Πολεμικού Μουσείου στην Αθήνα. Το κτίριο είναι συνολικής

έκτασης 2.386 τ.μ. κτισμένο το 1870 σε σχέδια του Ιταλού αρχιτέκτονα Μακούζο. Υπάρχει άφθονο φωτογραφικό υλικό και ιστορικά κειμήλια από τις επαναστάσεις των Κρητών.

- Ναυτικό Μουσείο.

Βρίσκεται στο χώρο του Φιρκά. Φιλοξενεί αντικείμενα ναυμαχιών, εργαλεία πλοήγησης, μανέτες καραβιών.

- Μουσείο Χημείας. Βρίσκεται στην οδό Ελ. Βενιζέλου
- Βυζαντινό Μουσείο. Στεγάζεται στην εκκλησία του San Salvatore. Περιλαμβάνει αρχιτεκτονικά γλυπτά, επιτύμβιες επιγραφές και τμήμα ψηφιδωτού δαπέδου Παλαιοχριστιανικής περιόδου, βυζαντινά νομίσματα, κοσμήματα και έργα κεραμικής.
- Μουσείο Τυπογραφίας. Βρίσκεται στο Βιοτεχνικό Πάρκο Χανίων. Αποτελεί το μοναδικό μουσείο τυπογραφίας στην Κρήτη. Στεγάζεται σε ένα ξεχωριστό χώρο διαμορφωμένο ειδικά για την Κρητολογική Βιβλιοθήκη εφημερίδων - περιοδικών και άλλων εντύπων των τελευταίων 5 δεκαετιών. Αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης και ηλεκτρονικά. Στόχος της Κρητολογικής Βιβλιοθήκης, μεταξύ άλλων, είναι η συγκέντρωση εντύπων που έχουν γραφτεί για την Κρήτη.
- Δημοτική Πινακοθήκη. Βρίσκεται στην οδό Χαληδων. Παρουσιάζεται ένα μέρος της συλλογής των έργων τέχνης που ο Δήμος απέκτησε στη διάρκεια των χρόνων που πέρασαν. Στοχεύει στην ανάδειξη του χώρου αυτού ως ένα χώρο προστασίας και διάσωσης του πολιτισμού. Οι διάφοροι τομείς της Τέχνης, της Επιστήμης και του Λόγου συνυπάρχουν σε αυτό το χώρο. Αποτελεί ένα κέντρο πολιτιστική παιδείας.

- Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών ΄΄ Ελ. Βενιζέλος ΄΄

Στεγάζεται στο σπίτι του Ελ. Βενιζέλου. Εκεί ερευνητές κάνουν έρευνες για την εποχή , το έργο και τη ζωή του μεγάλου πολιτικού. Λειτουργεί και ως μουσείο.

Βιβλιοθήκες

- Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων. Στεγάζεται στο Δημαρχείο της Πόλης στο 1ο όροφο και λειτουργεί καθημερινά από 8- 14 και 17 – 21. Ιδρύθηκε το 1954. Περιλαμβάνει χιλιάδες τόμους βιβλίων που αφορούν την Κρήτη, καθώς και μια σπουδαία συλλογή χαρτών της Ενετικής Περιόδου. Επίσης ολόκληρη τη βιβλιοθήκη του Ελ. Βενιζέλου.
- Παιδική Βιβλιοθήκη. Στεγάζεται στο «Εθνικό Κήπο Χανίων». Ανοικτά καθημερινά.

Θέατρα

- Θέατρο Ανατολική Τάφρου, χωρητικότητας 1500 θεατών, το οποίο φιλοξενεί καλοκαιρινές εκδηλώσεις.
- Το μοναστήρι του Καρόλου.

Γκαλερί – Αίθουσα Θεάτρου – Βιβλιοθήκη. Το μεσαιωνικό μοναστήρι της Santa Maria Della Misericordia –Παναγιά του Ελέους, ήταν ένα από τα 4 ανδρικά καθολικά ενετικά μοναστήρια που λειτουργούσαν στην πόλη των Χανίων από τον 16ο. Σήμερα προσφέρει δυνατότητα πολλαπλών χρήσεων και εκδηλώσεων : μουσικές, θεατρικέ, εικαστικές, λογοτεχνικές.

Με μόνιμο εκθετήριο έργων αίθουσα θεάτρου χωρητικότητας 50 θέσεων καθώς και ένα ήσυχο χώρο που λειτουργεί ταυτόχρονα ως καφενείο – βιβλιοθήκη.

- Το Πάρκο Ειρήνης και Φιλίας, διαθέτει επίσης ανοικτό αμφιθέατρο χωρητικότητας 900 ατόμων.

Κινηματογράφοι

Χειμερινοί	Θερινοί
Ελληνίς,	Δημοτικός Κήπος
Απόλλων	Αττικόν
Αττικόν	

Αίθουσα Μουσικής

Το Βενιζέλειο Ωδείο, στην οδό Νικ. Φωκά. Η αίθουσα συναυλιών είναι ονομαστή για την θαυμάσια ακουστική της.

Το Βενιζέλειο Ωδείο,

Αθλητικές Εγκαταστάσεις

Στην πόλη των Χανίων δίνεται η δυνατότητα στους επισκέπτες για πολλαπλές ενασχολήσεις με σπορ. Στο Στάδιο Χανίων θα βρει κανείς γήπεδα για ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ και εγκαταστάσεις για αθλήματα στίβου. Ναυταθλητικός Όμιλος διαθέτει σχολές θαλάσσιων σπορ. Επίσης στα Χανιά λειτουργεί και Όμιλος Αντισφαίρισης.

3.1.2 Φυσικοί Πόροι Τουριστικης Ελξης

Εκκλησιαστικά Μνημεία

Κατά την διάρκεια της Βενετοκρατίας κυριαρχεί το καθολικό στοιχείο. Τα ορθόδοξα εκκλησιαστικά κτίσματα υπόκεινται σε περιορισμούς μέχρι το 20 μισό του 16ου αιώνα.

- Η μονή του Αγ. Φραγκίσκου, στην οδό Χάληδων, στεγάζει το αρχαιολογικό μουσείο. Σώζεται το μεγαλύτερο μέρος του.
- Η μονή San Salvatore στεγάζει το Βυζαντινό μουσείο
- Ο ναός του Αγ. Ρόκκου στη βορειοδυτική πλευρά της πλατείας Σπλάντζιας
- Η παναγία των Renier παρεκκλήσι στη πάροδο Θεοφάνους
- Ο ναός των Αγ.Αναργύρων ο πρώτος καθεδρικός ναός της πόλης, πίσω από το ωδείο
- Η Αγ. Μαγδαληνή στη Χαλέπα
- Ο καθεδρικός ναός των Εισοδίων της Θεοτόκου στην οδό Χάληδων

Ενετικό Λιμάνι – Παλιά Πόλη

Το Ενετικό λιμάνι των Χανίων αποτελεί τον κυριότερο πόλο έλξης των επισκεπτών. Κατασκευάστηκε στις αρχές του 14ου από τους Ενετούς και περιτριγυρίζεται από πολύχρωμα κτίρια- μνημεία άλλων εποχών, τα οποία συνθέτουν ένα υπέροχο σύνολο. Συνδυάζει τον τόπο κατοικίας με εμπορικές δραστηριότητες, τη διασκέδαση και τη ψυχαγωγία.

Εδώ βρίσκεται και το κέντρο της νυχτερινής και -όχι μόνο – ζωής. Στην κεντρική πλατεία του, την Πλατεία Σιντριβανιού, αλλά και σε όλη την παραλιακή ζώνη και τα μικρά, γραφικά σοκάκια του, υπάρχουν εστιατόρια, παραδοσιακές ταβέρνες, καφετέριες και μπαρ.

Στους κόλπους του, το λιμάνι φιλοξενεί ακόμη ιστιοπλοϊκά και μικρά αλιευτικά σκάφη. Στην είσοδο του Ενετικού λιμανιού δεσπόζει ο Φάρος – Αραβικής κατασκευής και απέναντι του το Φρούριο του Φιρκά όπου φυλακίζονταν οι Κρήτες

Το Ενετικό λιμάνι

Φρούριο του Φιρκά

επαναστάτες επί Τουρκοκρατίας. Εδώ, το 1913 υψώθηκε συμβολικά η Σημαία κατά την Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα.

Κατά το μήκος της παραλιακής ζώνης ο επισκέπτης συναντά το Τέμενος Κιουτσουκ Χασάν που σήμερα στεγάζει πολιτισμικές δραστηριότητες, τα Νεώρια ενετικές κατασκευές (14ος-16ος μ.Χ.) που χρησιμοποιούνταν για την προστασία, επιδιόρθωση ή ναυπήγηση νέων Ενετικών «γαλέρων».

Από την ανατολική πλευρά, το ενετικό λιμάνι συνδέεται με την παραλιακή συνοικία του ΚΟΥΜ ΚΑΠΙ, η οποία, συγκεντρώνει, επίσης, πλούσια νυχτερινή ζωή. Εδώ βρίσκεται και το Θέατρο Ανατολικής Τάφρου χωρητικότητας 1500 θεατών, το οποίο φιλοξενεί καλοκαιρινές εκδηλώσεις.

Η Παλιά Πόλη, περικλείεται από τα Βυζαντινά και τα Ενετικά Τείχη : στο Βυζαντινό τείχος, η δυτική πύλη υπήρχε προς την πλατεία του Σιντριβανιού και η ανατολική στη διασταύρωση των οδών Κανεβάρου και Δασκαλογιάννη. Άλλες 2 μικρότερες πύλες υπήρχαν στη νότια

πλευρά , στη συμβολή των οδών Κάτρε και Καραόλη Δημητρίου και στο ύψος των τούρκικων φυλακών προς την οδό Αφεντούλιεφ.

Τα Ενετικά τείχη , παράλληλα προς την παραλία σώζονται από την δυτική πλευρά σχεδόν στο σύνολο τους.

Στην έξοδο της Παλιάς Πόλης, ο επισκέπτης συναντά το Λόφο Καστέλι, όπου ήταν κτισμένη αρχικά η πόλη των Χανίων, Εδώ ήταν συγκεντρωμένα τα αρχοντικά των παλαιότερων Βενετσιάνικων οικογενειών που εγκαταστάθηκαν ως άποικοι το 1252 στα Χανιά.

Αρχαία Μνημεία Και χώροι

1) Το σπίτι του πρώτου κυβερνήτη της Κρήτης βρίσκεται μεταξύ του σπιτιού του Ελευθερίου Βενιζέλου και της Γαλλικής Σχολής

2) Ενετική εκκλησία του San Rocco. Σώζεται σε καλή κατάσταση στη βορειοδυτική γωνία της πλατείας της Σπλάντζιας.

3) Ο προμαχώνας του San Salvatore στη βορειοδυτική γωνία των ενετικών οχυρώσεων.

4) Ο προμαχώνας και η πύλη της Άμμου. Στη βορειοανατολική γωνία των ενετικών οχυρώσεων.

5) Σοκάκι της παλιάς πόλης με κλασσικά βενετσιάνικα κτίρια.

6) Μητροπολιτικός ναός των Χανίων, η Τριμάρτυρη.

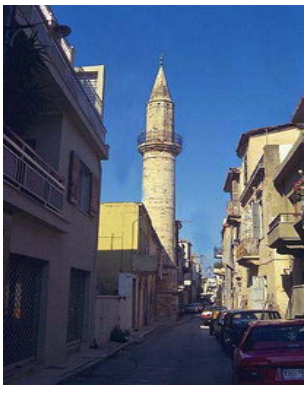
7) ενετική εκκλησία του San Salvatore.

8) Ενετικά Νεώρια

9) Η εκκλησία της αγίας Αικατερίνης στην Σπλάντζια.

10) Ο μιναρές του Αχμέτ Αγά.

11) Η εκκλησία του αγίου Νικολάου στην Σπλάντζια.

12) Το τέμενος Κιουτσούκ Χασάν.

13) Το παρεκκλήσι των Renier στην παλιά πόλη των Χανίων.

14) Ο φάρος. Κτίστηκε από τους Ενετούς.

15) Τούρκικο λουτρό-χαμάμ.

16) Αρχαιολογικό μουσείο.

17) Η εβραϊκή Συναγωγή στο παλιό λιμάνι.

Νεότερα Μνημεία

Η Νέα πόλη, είναι ένα σύγχρονο αστικό κέντρο, που διαθέτει όλες τις ανέσεις κάθε μεγαλούπολης. Περπατώντας στους πολυσύχναστους δρόμους της, κάθε ταξιδιώτης μπορεί να διακρίνει στοιχεία της παλιάς αρχοντιάς της.

Στο κέντρο της νέας πόλης καλωσορίζει τους επισκέπτες η Δημοτική Αγορά.

Δημοτική Αγορά

Μεγαλοπρεπές οικοδόμημα σε σχήμα σταυρού, σκεπαστή με πόρτες σε κάθε απόληξη της. Το οποίο κτίστηκε το 1911. Στο εσωτερικό της βρίσκονται τα καταστήματα τροφίμων. Θεωρείται από τις

σημαντικότερες των Βαλκανίων. Είναι το σημείο συνάντησης των ντόπιων και άλλων ξένων επισκεπτών στα Χανιά.

Λίγο πιο πάνω, ο Δημοτικός κήπος, ο Μπαξές στα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Είναι έργο του Ρεούφ Πασά. Σχεδιάστηκε το 1870 και διαμορφώθηκε με πολλά δέντρα και φυτά, κυρίως Κρητικής χλωρίδας. Αποτελεί τόπο όασης και δροσιάς, τους ανοιξιάτικους μήνες και καλοκαιρινούς μήνες. Στο χώρο του φιλοξενεί και το Δημοτικό Κηποθέατρο «Κήπος», τον πρώτο δημοτικό κινηματογράφο της Ελλάδας. Σημείο κατατεθέν του Κήπου είναι το « Ρολόι ».

Ρολόι

Στο χώρο του Κήπου λειτουργεί σήμερα αναψυκτήριο, ένας μικρός ζωολογικός κήπος και μια εφηβική βιβλιοθήκη. Δίπλα συναντάμε το Πάρκο Ειρήνης και Φιλίας των Λαών, με πλούσιο πράσινο και χώρους για παιδιά. Διαθέτει ανοικτό αμφιθέατρο χωρητικότητας 900 ατόμων. Απέναντι το Εθνικό Στάδιο Χανίων με σύγχρονες εγκαταστάσεις, φιλοξενεί αθλητικές διοργανώσεις διεθνούς κύρους.

Συνεχίζοντας τη διαδρομή επί της Λεωφόρου Παπανδρέου, ένας πολυσύχναστος εμπορικός δρόμος, με υψηλής ποιότητας καταστήματα ρούχων και άλλων δελεαστικών καταναλωτικών αγαθών. ο επισκέπτης συναντά το Πνευματικό Κέντρο που στεγάζει πολιτισμικές δραστηριότητες και την Πλατεία Ελευθερίας ή Δικαστηρίων, όπου βρίσκονται το Νομαρχιακό Μέγαρο και τα Δικαστήρια

Νομαρχιακό Μέγαρο

. Μπροστά από το Δικαστικό Μέγαρο είναι ένας ευχάριστος δρόμος για περίπατο προς τη θάλασσα, η οδός Ηρώων Πολυτεχνείου. Είναι ένας πράσινος δρόμος που δίνει μια ευχάριστη εικόνα ζωής στα Χανιά, ένα ιδανικός τόπος διαβίωσης. Εκεί βρίσκονται καλόγουστα μαγαζιά και μικρά καφενεία.

Σημείο αναφοράς για την πόλη των Χανίων αποτελεί και η Πλατεία 1866. Εκεί μπορεί κανείς να θαυμάσει αγάλματα τοπικών ηρώων καθώς και μια Τουρκική κρήνη. Στη βορειοδυτική πλευρά βρίσκεται ο μεγάλος σταθμός λεωφορείων (ΚΤΕΛ) που διαθέτει η πόλη.

Βγαίνοντας από την Πόλη, φτάνουμε στην περιοχή Χαλέπας, όπου βρίσκονται οι εξοχικές κατοικίες της άρχουσα τάξης της πόλης. Ακόμη, συναντάμε τη Βίλα Κούνδουρου, ένα νεοκλασικό οικοδόμημα με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, στο οποίο στεγάζονται το Εικαστικό Εργαστήρι του Δήμου Χανίων και το Πολύκεντρο Νεολαίας με δραστηριότητες για νέους. Στις παρυφές του βρίσκεται ένα μικρό θεατράκι χωρητικότητας 200 θεατών. Λίγο πιο πάνω, το οίκημα της πρώην Γαλλικής Σχολής.

Γαλλική Σχολή

Τώρα αποτελεί Συνεδριακό κέντρο του Πολυτεχνείου.. Επίσης, τα οικήματα του Ελ. Βενιζέλου και του πρίγκιπα Γεώργιου στη Χαλέπα, αποτελούν τα κυριότερα νεότερα μνημεία του (1822). Στο οίκημα του Ελ. Βενιζέλου στεγάζεται το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών ΄΄Ελ. Βενιζέλος΄΄ . Συστήθηκε στα Χανιά το 2000 με την σύμπραξη φορέων της τοπικής κοινωνίας. Στόχος είναι η ανάδειξη της ιστορικής οικίας του μεγάλου πολιτικού σε μουσείο. Κύριος σκοπός του ιδρύματος είναι ο συντονισμός της συστηματικής έρευνας της εποχής, του έργου και της ζωής το Ελ. Βενιζέλου.

Ένα ακόμη σπουδαίο οικοδόμημα είναι το Βενιζέλειο Ωδείο, στην οδό Νικ. Φωκά. Άρχισε να κτίζεται το 1931 και τελείωσε το 1933 με δαπάνη της Έλενας Βενιζέλου. Η αίθουσα συναυλιών είναι ονομαστή για την θαυμάσια ακουστική της.

Πέντε χιλιόμετρα έξω από την πόλη, στο Ακρωτήρι βρίσκονται οι Τάφοι των Βενιζέλων, όπου αναπαύεται ο εθνάρχης Ελ. Βενιζέλος.

Άλλες εξίσου ενδιαφέρουσες και γραφικές περιοχές έξω από την πόλη είναι τα Ταμπακαριά, περιοχή με παραδοσιακά μαγαζιά επεξεργασίας δέρματος και η Νέα Χώρα, περιοχή με γραφικό λιμανάκι και πολλές ψαροταβέρνες, που συνδέεται με την παραλιακή ζώνη του Ενετικού λιμανιού. Εδώ βρίσκεται και το κολυμβητήριο σύγχρονων προδιαγραφών.

Στο 3ο χλμ. Λεωφόρου. Χανίων – Σούδας, βρίσκεται η Μονή της Ζωοδόχου Πηγής. Ένα δεντροφυτεμένος δρόμος οδηγεί στην πύλη της Μονής, που κατοικείται σήμερα από μοναχές. Έτος ιδρύσεως της μονής το 1863.Στη μέση του ναού διατηρείται το πρώτο βυζαντινό εκκλησάκι. Η μονή περιβάλλεται από τείχος και φυλάσσονται σπουδαία έγγραφα σχετικά με την ίδρυση και παλιές εκκλησιαστικές σφραγίδες.

3.1.3 Πολιτιστική Ζωή - Εκδηλώσεις – Ήθη Και Έθιμα

Τα Χανιά έχουν αναπτύξει μια αξιόλογη πολιτιστική δραστηριότητα μέσω Δημοτικής Πολιτιστικής Επιχορήγησης καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα εκδηλώσεων σε διάφορους τομείς όπως : μουσική, θέατρο, φωτογραφία, εικαστικές τέχνες.

Λαογραφικός θησαυρός των Χανίων και οι πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενθουσιάζουν και συγκινούν τους επισκέπτες, Έλληνες και ξένους. Οι εκδηλώσεις αυτές είναι πλέον θεσμός για την πόλη των Χανιών και δίνουν τη δυνατότητα στους ντόπιους αλλά και στους ξένους να απολαύσουν εξαιρετικές θεατρικές παραστάσεις, μοναδικές συναυλίες, χορευτικά σχήματα και εκθέσεις από Ελλάδα και εξωτερικό. Σημαντικός φορέας για την πραγματοποίηση των εκδηλώσεων είναι η ΔΗΠΕΧ, της οποίας η συμβολή είναι ουσιαστική και πολύ σημαντική. Στόχος είναι η διατήρηση και διάδοση της παράδοσης αλλά και η στήριξη και ενίσχυση της σύγχρονης δημιουργίας.

Τα ήθη και τα έθιμα, η χειροτεχνία (τα περίφημα υφαντά, κεραμικά, κεντητά), οι λεβέντικες τοπικές ενδυμασίες, η μοναδική κρητική μουσική και τα τραγούδια (μαντινάδες, ιστορικά, ριζίτικα), οι λεβέντικοι κρητικοί χοροί (πεντοζάλης, σούστα, συρτός). Επίσης, μεγάλο ενδιαφέρον

παρουσιάζουν και τα λογοτεχνικά δημιουργήματα με διεθνή φήμη, όπως ΄΄ Ερωφίλη ΄΄, ΄΄Θυσία του Αβραάμ΄΄, ΄΄Ερωτόκριτος΄΄.

Η σύγχρονη κρητική λογοτεχνία με τους σπουδαίους Νίκο Καζαντζάκη, Παντελή Πρεβελάκη και άλλους είναι πολύ σημαντική.

Αξιόλογες **πολιτιστικές εκδηλώσεις** :

- Έχουν καθιερωθεί οι κύκλοι μουσικής με νέους Χανιώτες καλλιτέχνες που διαπρέπουν στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Στο πλαίσιο της προβολής της κρητικής παράδοσης διοργανώνονται βραδιές αφιερωμένες σε μεγάλους δημιουργούς και κρητικά συγκροτήματα.
- Το καθιερωμένο , ως θεσμός πλέον, Φεστιβάλ Εθνοτήτων μια πολιτιστική γιορτή με μηνύματα ενάντια στο ρατσισμό και την ξενοφοβία με συμμετοχή αλλοδαπών απ' όλες τις εθνότητες που ζουν στα Χανιά , δίνει την δυνατότητα στους επισκέπτες να γνωρίσουν την παράδοση, τη λαϊκή τέχνη και κουλτούρα άλλων λαών.
- Το φεστιβάλ εκφραστικού χορού μια διαφορετική μορφή έκφρασης του ανθρώπινου σώματος αποτελεί καινοτομία στο πολιτιστικό γίγνεσθαι της πόλης.
- Θερινός Δημοτικός Κινηματογράφος ΄΄Κήπος΄΄. 1ος Δημοτικός κινηματογραφικός στην Ελλάδα δίνει την ευκαιρία στους λάτρεις της 7ης τέχνης να παρακολουθήσουν. Ποιοτικές ταινίες όλων των ειδών απ' όλο τον κόσμο.

Οι προαναφερθείσες εκδηλώσεις φιλοξενούνται στα Νεώρια, Θέατρο Ανατολικής. Τάφρου, το Πάρκο Ειρήνης και Φιλίας.

- Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΑΜ). Η πλούσια αρχιτεκτονική παράδοση της πόλης τα μνημεία και ο θαυμαστός τόπος που είναι χτισμένη συνηγόρησαν στην ιδέα της ανακήρυξης της ως πόλης της Αρχιτεκτονικής στο πλαίσιο του Εθνικού Πολιτιστικού Δικτύου

Πόλεων. Στόχο είναι η διερεύνηση και προβολή των χαρακτηριστικών που διακρίνουν τις Μεσογειακές χώρες, για τις οποίες η Κρήτης, αποτελεί το σταυροδρόμι του Πολιτισμού. Στα πλαίσια αυτά ο Δήμος Χανίων, ίδρυσε το κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου, το οποίο διοργανώνει διάφορες εκδηλώσεις με βασικό θέμα την αρχιτεκτονική. Στο πλαίσιο δραστηριοτήτων του, το ΚΑΜ έδωσε προτεραιότητα στην αναστήλωση του Μεγάλου Αρσενάλιου στο Ενετικό Λιμάνι, το οποίο αποτελεί ένα από τα πιο λαμπρά βενετσιάνικα κτίρια των Χανίων.

Άλλες εξίσου σημαντικές εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στα Χανιά:

- Τον Μάρτιο διοργανώνονται αποκριάτικα καρναβάλια σε Χανιά και Σούδα.
- Τον Μάιο γίνονται εκδηλώσεις για την επέτειο της Μάχης της Κρήτης. Περιλαμβάνουν εκδηλώσεις μνήμης προς τους πεσόντες.
- Καλοκαιρινό Φεστιβάλ, με ποιοτικές εκδηλώσεις. Καλύπτει όλων των μορφών τις τέχνες, θέατρο, χορό, τραγούδι, εικαστικά. Συμμετέχουν ντόπιο καλλιτεχνικό δυναμικό.

Τέλος, αξίζει να αναφέρουμε :

- Τη Ναυτική εβδομάδα στο Παλαιό Λιμάνι, τον μήνα Ιούλιο.
- Αγροτικός Αύγουστος από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Έκθεση Κρητικών Προϊόντων ποιότητας, στα Νεώρια Χανίων.
- Γιορτή τη Σαρδέλας στη Σούδα, τον μήνα Σεπτέμβριο.
- Γιορτή Τσικουδιάς στα Νεώρια Χανίων, τον Νοέμβριο.
- 27 Σεπτεμβρίου, Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού με εορταστικές εκδηλώσεις στο Παλιό Λιμάνι.
- 25 Δεκεμβρίου, Χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις.
- 31 Δεκεμβρίου, εορταστική υποδοχή νέου έτους στην Πλατεία Αγοράς.

Αυτοί που θα παρευρεθούν σε αυτές τις εκδηλώσεις, θα έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν νόστιμα εδέσματα (κρέας βραστό ή οφτό,

πιλάφι, μυζιθροπιτάκια με μέλι και τέλος φρούτα, ντόπιο κρασί και έντονο κέφι.

Αξιόλογες είναι και οι **εορταστικές εκδηλώσεις** όπως θρησκευτικές γιορτές πανηγύρια και οι εθνικές γιορτές :

- Μεγάλη Εβδομάδα, γιορτάζονται σε όλο το νομό , με ευλάβεια τα Αγια Πάθη και ανήμερα του Πάσχα διοργανώνονται γιορτές με σουβλιστά αρνιά, κρασί και χορό.
- 15 Αυγούστου, της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, διοργανώνονται μεγάλα πανηγύρια σε όλο το νομό.
- 21 Νοεμβρίου, Εισόδια της Θεοτόκου, στη Μητρόπολη Χανίων. Ημέρα αργίας για την πόλη.
- 24 Δεκεμβρίου, Νύχτα Χριστουγέννων, στα σπήλαια Τοπολίων και Μαραθοκεφάλας γίνεται αναπαράσταση της γέννησης του Χριστού.

Αθλητικές Εκδηλώσεις :

- Κάθε χρόνο τελούνται αθλητικοί αγώνες, τα « Βενιζέλεια » με διοργανωτές τον ΣΕΓΑΣ και τον Αθλητικό Σύλλογο Χανίων.
- Κάθε Μάιο γίνονται τα « Κορήσια » - Αθλητικοί Αγώνες Canoe kayak στη λίμνη Κουρνά.
- Μάιο - Σεπτέμβριο γίνονται αθλητικές εκδηλώσεις στο Δήμο Νέας Κυδωνίας οι οποίες περιλαμβάνουν αγώνες Beach Volley, Beach Handball και ρακέτας.

3.1.4 Η Κρητική Λαϊκή Παράδοση

Η κρητική λαϊκή παράδοση αποτυπώνεται κυρίως σε υφαντά, σεβρέδες, χαλιά πετσέτες κ.λ.π. και εκφράζει την αίσθηση της ομορφιάς και της καλλιτεχνικής διάθεσης των κατοίκων των Χανίων. Απλές γυναίκες χωριών, αλλά και συνεταιριστικές οργανώσεις κατασκευάζουν κεντητά από μετάξι ή μαλλί. Χειροτεχνήματα από γυαλί, ξύλο και μέταλλο, καθώς και εργαστήρια με είδη κεραμικής, ξυλογλυπτικής καθώς και

μεταλλουργίας.

Κατασκευή παραδοσιακών υφαντών

Ιδιόμορφη επίσης τέχνη είναι η παραγωγή των στιβανιών στην οδό Σκρύδλοφ στα Χανιά, τα λεγόμενα Στιβανάδικα, όπου κυριαρχούσα οσμή είναι αυτή του κατεργασμένου δέρματος. Χαρακτηριστικά είναι και τα κρητικά μαχαίρια με τα ευρηματικά τετράστιχα.

Καταστήματα με είδη λαϊκής τέχνης συναντά κανείς πολλά στη παλιά πόλης. Πάνω από την Καθολική Εκκλησία υπάρχει το Κρητικό σπίτι (ιδιωτικό λαογραφικό μουσείο) ενώ πλούσιο λαογραφικό υλικό υπάρχει και στο Φιρκά.

3.1.5 Κρητική Διατροφή

Στην Κρήτη η γη και οι καρποί της ταυτίστηκαν με τη μυθολογία και τους αρχαίους Θεούς. Η καθαρότητα των προϊόντων, το πλούσιο σε βιταμίνες περιεχόμενό τους και η θεσπέσια γεύση τους αποτέλεσαν και αποτελούν το πρότυπο για τους λάτρεις της υγιεινής διατροφής και αντικείμενο μελέτης για την επιστημονική κοινότητα. Οι ευεργετικές ιδιότητές τους για την αποφυγή καρδιαγγειακών παθήσεων και καρκινογενέσεων έχουν ήδη αποδειχτεί.

Οι εδαφοκλιματολογικές συνθήκες, η καλλιεργητική φροντίδα, η αγάπη για την ποιότητα και ο σεβασμός για την παράδοση είναι οι λόγοι για τους οποίους τα κρητικά αγαθά έχουν διεθνώς αναγνωρισμένη ποιότητα.

Στην Κρήτη συναντά κανείς μια πλουσιότατη ποικιλία μοναδικών στον κόσμο προϊόντων, όπως το κρητικό ελαιόλαδο, τα διάφορα βότανα και τα αγριόχορτα τα οποία συνθέτουν μια θαυμάσια διατροφική αλυσίδα.

3.2 ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

3.2.1 Ξενοδοχεία

AFRODITI	E	Χανιά	2821-057602
AKALI MELATHRON	3*	Χανιά	2821-092872/5
AKROTIRI	2*	Χανιά	2821-054669
ALONI SUITES	2*	Χανιά	2821-039430
AMFORA	A	Χανιά	2821-093224
AMPHITRITI	2*	Χανιά	2821-056470/1
ANEMI	B	Χανιά	2821-053001/2
ARCADI	B	Χανιά	2821-090181
ARIS	C	Χανιά	2821-043217
ARTEMIS	B	Χανιά	2821-090432
ASTOR	C	Χανιά	2821-055557/8
BELMONTO	A	Χανιά	2821-036216
BOZZALI	A	Χανιά	2821-050525/6
CANDIA	1*	Χανιά	2821-091943
CANEA	C	Χανιά	2821-091360/2
CAPTAIN VASSILIS	A	Χανιά	2821-094357
CASA DELFINO	B	Χανιά	2821-093098
CASA DI PIETRA	B	Χανιά	2821-088541
CASA LATINA	B	Χανιά	2821-074886
CASA LEONE	C	Χανιά	2821-076762
CASA VENETA	B	Χανιά	2821-090007
CHRISTINA	C	Χανιά	2821-076206
CHRISTINA BEACH	2*	Χανιά	2821-092168
CONTESSA	A	Χανιά	2821-098565/6
CRETA HELENA	C	Χανιά	2821-046722/3
DANAOS	C	Χανιά	2821-096021/2
DIKTYNNA	C	Χανιά	2821-056634
DOGIS	A	Χανιά	2821-095466
DOMA	B	Χανιά	2821-051772/3
DOMENICO	B	Χανιά	2821-075647
EL GRECO	B	Χανιά	2821-090432
ELENA	B	Χανιά	2821-095516
ELOTIA	C	Χανιά	2821-032651
ENETIKO	B	Χανιά	
FALASARNA	1*	Χανιά	2821-093736/8
FRYNI	E	Χανιά	2821-021518
HALEPA	B	Χανιά	2821-028440

HELLINIS	C	Χανιά	2821-051850/1
HERA	B	Χανιά	2821-088439
ILIANTHOS	B	Χανιά	2821-020828
IRENE	2*	Χανιά	2821-094667
IRIDA	C	Χανιά	2821-046060
KRITI	C	Χανιά	2821-051881/5
KYDON	4*	Χανιά	2821-052280/4
KYDONIA	C	Χανιά	2821-095343/4
LATO	C	Χανιά	2821-095088
LEFKA ORI	D	Χανιά	2821-090684
LENA	B	Χανιά	2821-086860
LIVA	C	Χανιά	2821-045310/11
LUCIA	C	Χανιά	2821-090302/3
MADONA	C	Χανιά	2821-094747
MINOA	B	Χανιά	2821-027970/2
MONASTIRI	1*	Χανιά	2821-054776
MONTE VARDIA	B	Χανιά	2821-045444
MORFEAS	C	Χανιά	2821-040619
NEFELI	C	Χανιά	2821-070007
NOSTOS	B	Χανιά	2821-094743
NOTOS	B	Χανιά	
OMALOS	C	Χανιά	2821-095215/7
ONTAS	B	Χανιά	2821-027691
PALAZZO	A	Χανιά	2821-093227
PALAZZO DI PIETRO	B	Χανιά	2821-020410
PANDORA	A	Χανιά	2821-043588/9
PHEDIAS	E	Χανιά	2821-052494
PORTO DEL COLOMBO	A	Χανιά	2821-070945
PORTO VENEZIANO	3*	Χανιά	2821-027100
POSSIDONIO	C	Χανιά	2821-087404
RODON	B	Χανιά	2821-058317/8
SAMARIA	B	Χανιά	2821-071271/5
THEOFILOS	1*	Χανιά	2821-053294
THEO'S HOLIDAYS	2*	Χανιά	2821-087150/2
TINA	D	Χανιά	2821-041195
VIENNOS	E	Χανιά	2821-090555
VILLA ANDROMEDA	B	Χανιά	2821-028300/1

3.2.2 Εγκαταστάσεις Ψυχαγωγίας

CLUB	
ΓΟΡΓΟΝΕΣ ΚΑΙ ΜΑΓΚΕΣ	SENSO
ΟΚΤΑΒΑ	ΒΑΡΕΛΑΔΙΚΟ ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ
ΑΣΤΡΑ	MY CAFE
	ΑΠΩΝ

ΚΑΦΕΤΕΡΙΕΣ

ΑΝΩ ΚΟΥΜ ΚΑΠΙ	ΚΑΤΩ ΚΟΥΜ ΚΑΠΙ
ΝΤΕΜΕΚ	BARRISTA
VERSUS	FLOCAFE
ΔΙΟΝΥΣΟΣ	SOHO
ΘΕΜΑ	OTHERSIDE
ΠΥΞΙΔΑ	IL NOSTRO
BAZAAR	DIPORTO
ΠΥΡΑΜΙΔΑ	ΑΝΑΔΡΟΜΗ
GRECO	ΤΑΡΑΤΣΑ
ΜΙΚΡΟ ΚΑΦΕ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ	ΕΛΛΗ
ΑΣΩΤΟΣ ΥΙΟΣ	MAGNET
ΘΕΑ	SANTE
ΠΑΛΛΑΣ	ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ
ΑΡΩΜΑ	ΜΕΛΤΕΜΙ
THE BACK DOOR	CLOCK (ΑΓΟΡΑ)
ΣΑΝΤΡΙΒΑΝΙ	ΦΕΙΔΙΟΥ ΜΕΛΑΘΡΟΝ (ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ)

3.2.3 Φαγητό

ΤΑΒΕΡΝΕΣ ΝΕΑΣ ΧΩΡΑΣ
GOURMET
ΑΓΚΙΣΤΡΙ
ΜΑΝΟΣ
ΑΙΓΙΑΛΟΣ
ΑΚΡΟΓΙΑΛΙ
ΤΑΒΕΡΝΕΣ ΚΟΥΜ ΚΑΠΙ
ΓΟΡΓΟΝΑ
ΠΕΛΑΓΟΣ
ΝΑΜΑ
ΤΑΒΕΡΝΕΣ ΛΙΜΑΝΙΟΥ
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ
ΚΑΡΝΑΓΙΟ
ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
ΣΕΜΙΡΑΜΙΣ
ΤΑ ΝΕΩΡΙΑ
ΒΑΣΙΛΗΣ
ΝΤΙΝΟΣ

ΓΡΗΓΟΡΟ ΦΑΓΗΤΟ

ΚΟΚΙDO
TIME OUT
ΓΥΡΩ ΓΥΡΩ ΟΛΟΙ
ΚΥΠΡΟΣ
ΡΩΞΑΝΗ
ΠΙΤΣΑΡΙΕΣ-ΙΤΑΛΙΚΑ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ
LA GRANDE TRATORIA
CAPRI
CIAO
CAPRIZIOZA
LA PRIMA
PIZZA MELLA
PIZZA FAN
DOMINO PIZZA
TARTUFO

3.2.4 Τα κυριότερα Τουριστικά Γραφεία

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ	
DIKTYNNA TRAVEL	**SPA TOURS**
KYRIAKAKIS TRAVEL	**TELLUS TRAVEL**
PLYMAKIS TRAVEL	**ELYROS TRAVEL**
ORCA TRAVEL	**GELASAKIS TRAVEL**
ΚΟΝΤΑΧΑΚΙS TRAVEL	**CONSURT TRAVEL**

3.2.5 Χρήσιμες Υπηρεσίες και τηλεφωνά

Νομαρχία Χανίων

Κέντρο εξυπηρέτησης πολιτών 28210 23302-4

Δήμος Χανίων

Τηλεφωνικό Κέντρο (28210) 92000, 97567

Κέντρο εξυπηρέτησης πολιτών 28210 36204

Γραφείο άμεσης ανάγκης 195

Δημόσιες Υπηρεσίες Χανίων

Α’ ΔΟΥ Χανίων 28210 42481

Β’ ΔΟΥ Χανίων 28210 28110

Διεύθυνση Δασών 28210 92287

Διεύθυνση Υγιεινής 28210 28060-1

Διεύθυνση Πολεοδομίας 28210 30240

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης 28210 28718

Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης 28210 28069

Ναύσταθμος Κρήτης 28210 89561-3

Τελωνείο Σούδας 28210 81666

ΟΑΕΔ 28210 79222-88920

Υπηρεσίες Υγείας

ΕΚΑΒ 166

Νοσοκομείο Χανίων 28210 22000

Ερυθρός Σταυρός Χανίων 28210 52550

Βλάβες

ΟΤΕ 121

ΔΕΗ 1050

ΥΔΡΕΥΣΗΣ 28210 36250

Σώματα Ασφαλείας

Περιφερειακός επιθεωρητής 28210 25701-2

Αστυνομική διεύθυνση Χανίων 28210 25700

Αστυνομικό Τμήμα 28210 25850-2

Ασφάλεια 28210 25800-5

Τουριστική Αστυνομία 28210 25930-1

Τροχαία 28210 25900-3

Αστυνομικό Τμήμα Αεροδρομίου 28210 63033

Λιμεναρχείο

Λιμενάρχης 28210 28338

Γενικές πληροφορίες 28210 98888

Άμεση επέμβαση 108

Πυροσβεστική Υπηρεσία 28210 90433, 92410

Ράδιο Ταξί

(28210) 98700, 94300

Ωράριο Επισκεπτηρίου του Νοσοκομείου Χανίων

Δευτέρα έως Παρασκευή 1:00μ.μ.2:00μ.μ και 5:00μ.μ-9:00 μ.μ.

Ενώ αργίες και Σαββατοκύριακα από 1:00μ.μ.-9:00μ.μ.

Προξενεία

Γαλλικό

Γερμανικό

Σουηδικό

PARKING μέσα στην Πόλη

Η πόλη των Χανίων επίσης διαθέτει 9 υπαίθρια δημόσια και 4 Ιδιωτικά. Parking. Η χρέωση για την πρώτη ώρα είναι περίπου 3,00€, ενώ μετά την πρώτη ώρα προστίθεται περίπου 1,00€.

Τράπεζες

Για τις οικονομικές συναλλαγές των επισκεπτών υπάρχουν οι παρακάτω τράπεζες:

Εθνική, Alpha Bank, Πειραιώς, Αγροτική, Κύπρου, Τράπεζα Χανίων, Eurobank, Εγναντία, Πίστεως, Συνεταιριστική, Παγκρήτια, Pro Bank, Aspis.

3.2.6 Εμπορική Δραστηριότητα

Η αγορά των Χανίων μπορεί να ικανοποιήσει όλες τις καταναλωτικές επιθυμίες και ανάγκες του επισκέπτη.

Συγκεκριμένα τα **Στιβανάδικα** τα οποία βρίσκονται στην οδό Σκρυδλωφ, αποτελούν ένα ζωντανό και σημαντικό εμπορικό κομμάτι των Χανίων. Είναι ένα μεγάλο παζάρι στο οποίο μπορεί κανείς να βρει χειροποίητα στιβάνια, μπότες, σανδάλια, αποξηραμένα βότανα, παραδοσιακά είδη διατροφής, κοσμήματα.

Στα **μαχαιράδικα** υπάρχουν γνήσια κρητικά μαχαίρια με Κρητικές μαντινάδες χαραγμένες επάνω τους.

Στη Δημοτική Αγορά, μπορεί να βρει δυσεύρετα στην υπόλοιπη Ελλάδα. Γνήσια προϊόντα της Κρητικής γης (στάκα, χοχλιούς, γραβιέρα) και πλανόδιους που πουλάνε βότανα μαντζούνια.

Ο **Τοπ Χανάς** είναι καλή άκρη για αυθεντικά κρητικά υφάσματα, κιλίμια, υφαντά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

4.1 ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ – ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Ο Ν. Χανίων έχει ένα από τα πιο σημαντικά λιμάνια της Κρήτης, το λιμάνι της Σούδας, από το οποίο πραγματοποιούνται καθημερινά δρομολόγια χειμώνα – καλοκαίρι.

Δρομολόγια Πλοίων

- Από Σούδα – Πειραιά και από Πειραιά – Σούδα στις 21:00μ.μ. Τα δρομολόγια συνήθως εναλλάσσονται Χειμώνα – Καλοκαίρι με περίπου 30λεπτά διαφορά μεταξύ τους με την ΑΝΕΚ. Επιπλέον το καλοκαίρι υπάρχουν και πρωινά δρομολόγια πλοίων, καθώς επίσης και το καινούριο ταχύπλοο της εταιρείας Hellenic Seaways.
- Από Σφακιά προς Λουτρό, Αγ. Ρουμέλη, Σούγια, Παλαιόχωρα και Γαύδο (Λιμεναρχείο Χώρας Σφακίων)

- Από Παλαιόχωρα προς Λουτρό, Αγ. Ρουμέλη, Γαύδο (Λιμεναρχείο Παλαιόχωρας)
- Από Καστέλι προς Πελοπόννησο, Γραμβούσα (Λιμεναρχείο Καστελίου)

Δρομολόγια Αεροπλάνων

Από Χανιά υπάρχει και αεροπορική σύνδεση με ολόκληρη την Ελλάδα και με πολλές Ευρωπαϊκές χώρες.

Υπάρχουν καθημερινές πτήσεις για Αθήνα και εβδομαδιαίες για Θεσσαλονίκη, καθώς επίσης και σ' όλη των Ελλάδα με τις Ολυμπιακές Αερογραμμές και την Aegean Airlines . Θα ήταν προτιμότερο ο κάθε ενδιαφερόμενος να επικοινωνήσει πρώτα με τον ταξιδιωτικό του πράκτορα ή την εταιρεία για να επιβεβαιώσει τις διαθέσιμες πτήσεις.

Δρομολόγια Λεωφορείων

Επίσης εκτελούνται καθημερινά δρομολόγια με λεωφορεία του ΚΤΕΛ προς Ρέθυμνο και Ηράκλειο. Επίσης υπάρχουν καθημερινά δρομολόγια για Τάφους Βενιζέλων, Πλατανιά, Σούγια, Ομαλό, Χώρα Σφακίων, Παλαιόχωρα, Κολυμπάρι, Φαλάσαρνα και Ελαφόνησο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο

5.1 ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΙ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Η πόλη των Χανίων μπορεί να αποτελέσει ελκυστικό προορισμό για την διεξαγωγή συνεδρίων και εκθέσεων. Αυτό συμβαίνει γιατί διαθέτει καλό φυσικό περιβάλλον, κατάλληλες κλιματολογικές συνθήκες, σπουδαίο πολιτιστικό, κοινωνικό και ιστορικό περιβάλλον και τουριστική και συνεδριακή υποδομή.

Οι σύνεδροι μπορούν να έχουν εύκολη πρόσβαση σε όλες τις υπηρεσίες εκτός ξενοδοχείου, εύκολη μετακίνηση, επισκέψεις στα μουσεία και στους αρχαιολογικούς χώρους, δυνατότητες αγορών στα εμπορικά κέντρα της πόλης.

Τεράστια σημασία και αξία έχουν οι εκθέσεις λαϊκής τέχνης. Όποτε πραγματοποιούνται συγκεντρώνουν το θαυμασμό Ελλήνων και ξένων επισκεπτών. Οι μόνιμες εκθέσεις λειτουργούν στο Καστέλι Κισσάμου, όμως ο κάθε επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει τα σπουδαία έργα της κρητικής λαϊκής τέχνης σε πολλά τουριστικά μαγαζιά στην πόλη.

1) Το μεγάλο νεώριο στο Ενετικό λιμάνι των Χανίων. Πρόκειται για το τελευταίο προς τα δυτικά κτίριο του συγκροτήματος των 17 νεωρίων. Σήμερα στεγάζει το ΚΑΜ «Κέντρου Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου». Διεύθυνση: Ακτή Τομπάζη

Το Μεγάλο Νεώριο στο Ενετικό λιμάνι των Χανίων

2) Το τζαμί των Γενίτσαρων. Κατά καιρούς χρησιμοποιήθηκε ως Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων, αποθήκη, μουσείο λαϊκής τέχνης, Γραφείο Πληροφοριών του ΕΟΤ και προσφάτως ως χώρος εκδηλώσεων και εκθέσεων. Διεύθυνση: Ακτή Τομπάζη.

Το Τζαμί των Γενίτσαρων

3) Η Γαλλική Σχολή στη Χαλέπα. Νεοκλασικό κτίριο των αρχών του αιώνα που βρίσκεται στην Χαλέπα (Ελ. Βενιζέλου 127). Το κτίριο σήμερα ανήκει στο Πολυτεχνείο Κρήτης όπου και διαθέτει αίθουσες διδασκαλίας και γραφειακούς χώρους. Χρησιμοποιείται κυρίως για διαλέξεις, συνέδρια κ.τ.λ. και στεγάζει την τεχνική Υπηρεσία του Ιδρύματος. Διεύθυνση: Ελ. Βενιζέλου

4) Η Δημοτική Πινακοθήκη. Το κτίριο βρίσκεται στην οδό Χάληδων και αποτελεί τμήμα ενός ενιαίου κτιριακού όγκου καταλαμβάνοντας το ακραίο από τα τρία όμοια μέρη της κύριας όψης του.

Γαλλική Σχολή

Δημοτική

Πινακοθήκη Χανίων

5) Ο Φιλολογικός Σύλλογος «Χρυσόστομος». Ιδρύθηκε το 1899 και είναι το αρχαιότερο πνευματικό και πολιτιστικό Σωματείο όχι μόνο της πόλης των Χανίων, αλλά και όλης της Κρήτης. Το κτίριο που στεγάζεται ο «Χρυσόστομος» βρίσκεται στην οδό Χάληδων σχεδόν απέναντι από την Πινακοθήκη, και αποτελεί δείγμα τυπικό του ρεύματος του νεοκλασικισμού στην Κρήτη. Διεύθυνση: Χάληδων 83.

Φιλολογικός Σύλλογος «Χρυσόστομος».

6)Το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων. (ΜΑΙΧ)

7)Επίσης συνέδρια διεξάγονται σε αίθουσες ξενοδοχείων. (π.χ. Samaria, Kydon, Minoa Palace, Panorama, Akali).

8)Η έκθεση εμπόρων της Αγιάς, γνωστή ως ΕΜΕΧ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο

6.1 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 7 : ΑΦΙΞΕΙΣ- ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ- ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ 2003/**2002**

ΜΗΝΑΣ	**ΑΦΙΞΕΙΣ 2003** ΑΦΙΞΕΙΣ 2002	**ΔΙΑΝ/ΣΕΙΣ 2003** ΔΙΑΝ/ΣΕΙΣ 2002	**ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ %** ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ **%**
Ιανουάριος	**5316** 5400	**12375** 13379	***24,37*** 23,06
Φεβρουάριος	**6012** 5887	**13892** 13689	**25,99** 25,41
Μάρτιος	**10531** 10653	**24865** 25307	**41,28** 30,06
Απρίλιος	**25030** 26043	**98374** 96230	**35,81** 33,74
Μάιος	**47887** 44198	**270269** 256136	**61,94** 65,93
Ιούνιος	**63154** 48056	**445265** 343993	**81,82** 80,65
Σύνολο α' εξαμήνου	**157930** 140237	**865040** 748734	**60,93** 57,76
Ιούλιος	**70121** 69324	**504028** 492876	**93,93** 94,03
Αύγουστος	**78566** 68520	**552151** 553644	**102,96** 118,42
Σεπτέμβριος	**54534** 57374	**377238** 381926	**78,37** 78,99
Οκτώβριος	**30948** 23680	**199092** 134347	**50,23** 42,76
Νοέμβριος	**6465** 6794	**14875** 15645	**19,14** 30,04
Δεκέμβριος	**5527**	**11904**	**20,45**

	4845	11746	24,73
Σύνολο β' Εξαμήνου	**246161** 230537	**1659288** 1590184	**79,52** 84,18
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	**404091** 370774	**2524328** 2338918	**71,99** 73,43

Πηγή : ΕΟΤ

ΑΦΙΞΕΙΣ CHARTERS ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΧΑΝΙΩΝ ΤΟ 2004

Ο μαζικός τουρισμός οφείλει σε μεγάλο βαθμό την ανάπτυξη του στις πτήσεις charters. Η συχνή χρήση των πτήσεων charters οφείλεται στην τιμολογιακή της πολιτική που βασίζεται στις χαμηλές τιμές. Το σύνολο των διεθνών τουριστών που αφίχθη με πτήσεις charters στην Ελλάδα το 1996 ανέρχεται σε 5,7 εκατ τουρίστες στο γενικό σύνολο των 9,78 εκατ. αφίξεων. Οι παραπάνω αφίξεις αντιπροσωπεύουν το 58,6 %.

Ο μεγαλύτερος αριθμός τουριστικών αφίξεων στα Χανιά πραγματοποιείται από Γερμανία, Βρετανία, Σκανδιναβία, Γαλλία και Ολλανδία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8 :ΑΦΙΞΕΙΣ CHARTERS ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΧΑΝΙΩΝ ΤΟ 2004 ΑΝΑ ΜΗΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ

ΜΗΝ	Γερμ	Αγγλ	Σκανδ	Ολλ	Γαλ	Αυστ	Βελγ	Ελβ	Ιταλ	Αλλες	Ανατ Ευρωπ	Πτήσε	Σύνολο	%
Ιαν													0	0,00
Φεβ													0	0,00
Μάρ													0	0,00
Απρί	2785	1542	12708	1197			1681			366	129	130	20408	3,84
Μάιο	10143	9600	42554	3111	160	1571	2995		810	593	2072	446	73609	13,86
Ιούν	8781	13381	50985	2431		2242	2553		1844	805	8250	540	91272	17,19
Ιούλ	11260	11564	61076	3174	361	2961	2867		2195	1413	11171	629	108042	20,35
Αύγ	11640	14337	46674	3978	782	3503	3603		2109	1649	10410	599	98685	18,59
Σεπτ	11239	11648	52732	2898		2146	3108		2215	738	9928	567	96652	18,20
Οκτ	7485	4636	24106	1453		392	1159			194	2500	387	41925	7,90
Νοέ			202								143	8	345	0,06
Δεκ													0	0,00
Σύνο	**63333**	**66708**	**291037**	**18242**	**1303**	**12815**	**17966**	**0**	**9173**	**5758**	**44603**	**3306**	**530968**	**100,00**
%	11,93	12,56	54,82	3,44	0,25	2,41	3,38	0,0	1,73	1,08	8,40		100,00	

2003 **531992**
2004/2003 **-0,20 %**

Πηγή : ΕΟΤ

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 : ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ - 2004

Η (L) [1]		Η (Α)		Η (Β)		Η (C)		Η (D)		Η (Ε)		ΕΠΠΛΑ/ΤΑ		ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ		ΣΥΝΟΛΟ	
Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ	Μ	Κ
1	264	1	191	11	896	20	1178	4	154	4	140	17	431	16	270	73	3260

ΠΙΝΑΚΑΣ 10 : ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΤΑ ΒΑΘΜΙΔΑ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ

1-50		51-100		101-150		151-200		201-250		251-300		301-400		401-500		501-1000		ΣΥΝΟΛΟ	
M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
240	7048	142	9775	43	5194	12	2079	5	1118	8	2228	6	2104	1	497	1	767	458	30810

Πηγή : ΕΟΤ

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΑΦΙΞΕΙΣ – ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΝΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΤΟ 2003

ΚΑΤΗΓΟΡ	Η (L)	Η (Α)	Η (Β)	Η (C)	Η (D)	Η (Ε)	ΣΥΝΟΛ ΞΕΝΟΔ	ΕΠΙΠ ΔΙΑΜ.	ΣΥΝΟΛΑ
ΜΟΝΑΔΕΣ		113	232	379	38	15	777	504	**1281**
ΚΛΙΝΕΣ		22905	23562	24582	1279	450	72778	44099	**116877**
ΑΦΙΞΕΙΣ ΗΜΕΔ.		22964	35723	38448	567	104	97806	6532	**104338**
ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔ.		65029	58593	58183	1332	915	184052	115701	**299753**
ΣΥΝΟΛΟ		**87993**	**94316**	**96631**	**1899**	**1019**	**281858**	**122233**	**404091**
ΔΙΑΝ/ΣΕΙΣ ΗΜΕΔ.		81797	94837	94468	5005	388	276495	31587	**308082**
ΔΙΑΝ/ΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔ..		573503	376825	304209	14595	4541	1273673	942573	**2216246**

ΣΥΝΟΛΟ		655300	471662	398677	19600	4929	1550168	974160	2524328
ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ %		95,36	66,73	54,06	51,08	36,51	71,00	73,63	**71,99**

ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ % 2002 73,43

ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ % 2001 77,10

ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ % 2000 73,14

ΠΙΝΑΚΑΣ 12 : ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ & ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΧΑΝΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ 1998 - 2002

	1998	1999	2000	2001	2002
ΔΙΑΝ/ΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	1.780.763	2.058.706	1.982.430	2.388.243	2.052.486
ΔΙΑΝ/ΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ	283.122	296.134	263.278	308.246	286.432

Πηγή : ΕΟΤ

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

Α. Τουριστικά Καταλύματα

1) Κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα

Μονάδες	*Κλίνες*	*Μοναδ. %*	*Κλίνες %*
458	**30810**	**30,64**	**22,17**

2) Μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα

- Ενοικιαζόμενα δωμάτια - διαμερίσματα

Μονάδες	Κλίνες
1007	16672

- Campings

Μονάδες	Κλίνες
6	838

- Τουριστικές Κατοικίες – Επαύλεις

Μονάδες	Κλίνες
36	376

Β. Τουριστικά γραφεία

Γενικού τουρισμού	Εσωτερικού τουρισμού	Τουριστικά τρένα	ΤΕΟΜ
100	10	7	22

Γ. Επιχειρήσεις εκμίσθωσης ΙΧ επιβατηγών Αυτοκινήτων χωρίς

122

Δ. Επιχειρήσεις εκμίσθωσης μοτοσικλετιστών

26

Ε. Τουριστικά καταστήματα

24

ΠΙΝΑΚΑΣ 14 : ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ, ΕΤΟΥΣ 2005 (ΣΕ ΕΥΡΩ)

	Ιαν	Φεβ	Μαρ	Απρ	Μαι	Ιουν	Ιουλ	Αυγ	Σεπτ	Οκτ	Νοε	Δεκ	Συνολ
Βυζαν Μουσ	61,00	47,00	134,00	398,00	699,00	694,00	762,00	1.121,0	0,00	0,00	0,00	0,00	3.916,0
Αρχαι Χανίω	293,00	213,00	688,00	2.705,0	5.098,0	4.643,0	5.922,0	7.068,0	0,00	0,00	0,00	0,00	26.630, 00

ΠΙΝΑΚΑΣ 15 : ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ, ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ, ΕΤΟΥΣ

2005

	Ιαν	Φεβ	Μαρ	Απρ	Μαι	Ιουν	Ιουλ	Αυγ	Σεπτ	Οκτ	Νοε	Δεκ	Συνολ
Βυζαν Μουσ	82	83	152	324	645	411	653	873	0	0	0	0	3.223
Αρχαι Χανίω	433	535	809	2.764	3.451	3.023	4.083	4.678	0	0	0	0	19.776

ΕΝΟΤΗΤΑ 3η

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

1.1 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Η πόλη των Χανίων διαθέτει μια πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και τα τελευταία χρόνια γίνονται σημαντικές προσπάθειες αξιοποίησης των τουριστικών προϊόντων της με σκοπό την ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού στα Χανιά, ανάδειξη, αξιοποίηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, των ιστορικών και αρχαιολογικών μνημείων. Έτσι δίνεται η δυνατότητα στον επισκέπτη να έρθει σε επαφή και γνωριμία με το πολιτιστικό πλούτο της πόλης καθώς επίσης την συμμετοχή του και παρακολούθηση των πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Αυτό επιτυγχάνεται με επισκέψεις στους αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικά μνημεία, παραδοσιακούς οικισμούς κτίρια με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, παρακολουθήσεις συναυλιών, θεάτρων τραγουδιών και τέλος συμμετοχή σε πολιτιστικές εκδηλώσεις όπως π.χ. πανηγύρια, κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες.

Η πολιτιστική κληρονομιά περιλαμβάνει τα φυσικά τοπία και δημιουργήματα αρχιτεκτονικής των εικαστικών και διακοσμητικών τεχνών, κινητά και ακίνητα όλων των εποχών που βρίσκονται στην επικράτεια, είτε αυτά ανήκουν στη πολιτεία είτε στην εκκλησία, είτε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, είτε σε ιδιώτες. Όλα τα παραπάνω αποτελούν καλλιτεχνική και πολιτιστική παρακαταθήκη του κάθε έθνους.

Η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς αρχικά περιορίστηκε μόνο στα αρχαία δηλ. τα έργα της αρχιτεκτονικής, γλυπτικής γραφικής και οποιαδήποτε άλλης τέχνης που προέρχονται από την αρχαία εποχή και το μεσαιωνικό ελληνισμό. Επίσης προστατευόταν ιστορικά μνημεία και κτίρια που δημιουργήθηκαν παλαιότερα του 1830.Σήμερα, με βάση το Σύνταγμα, η προστασία επεκτείνεται στα κτίρια και μνημεία που είναι νεότερα του 1830 και χαρακτηρίζονται ως έργα Τέχνης ή έχουν ιστορική σπουδαιότητα, καθώς επίσης και στους τόπους ιδιαίτερου φυσικού κάλους και στους ιστορικούς τόπους.

Οι αναπλάσεις των διατηρητέων και ιστορικών κέντρων στοχεύουν στην αναβάθμιση της πόλης καθώς :

α) τα διατηρητέα δεν θα είναι στέκια ναρκομανών και κοιτίδες ρύπανσης αλλά στέκια νεολαίας, ξενώνες, κέντρα ψυχικής υγείας,

β) μείωση της κακής φήμης της πόλης και αναβάθμιση του γοήτρου,

γ) προώθηση του Marketing της πόλης και του αστικού πολιτιστικού τουρισμού,

δ) ανάδειξη της παράδοσης, ώστε να επέλθει αλλαγή στον τρόπο λειτουργίας της πόλης τόσο στον οικονομικό τομέα όσο και στον κοινωνικό, έτσι ώστε να οδηγηθεί στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

1.2 ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Είναι γεγονός ότι ο μεγαλύτερος και σπουδαιότερος πλούτος της Ελλάδας είναι ο πολιτισμός, ο οποίος πρέπει να αξιοποιηθεί, έτσι ώστε να μην δημιουργήσει κινδύνους ακόμα και για την ίδια την ύπαρξη του. Τους τελευταίους δυο αιώνες έχει σημειώσει αλματώδη πρόοδο στους περισσότερους τομείς του.

Ο Ν. Χανίων με το ιδιαίτερο ιστορικό βάρος και την υψηλής ποιότητας πολιτιστική κληρονομιά διαθέτει σοβαρά πλεονεκτήματα που θα πρέπει να αναδειχθούν. Η ανάδειξη και η αξιοποίηση των πολιτιστικών στοιχείων, η ενθάρρυνση της πολιτιστικής δημιουργίας συμβάλουν στην τουριστική ανάπτυξη της πόλης.

Ο πολιτισμός επιβάλλεται να συνδεθεί με άλλους τομείς, όπως η εκπαίδευση, ο τουρισμός. η γεωργία, το φυσικό περιβάλλον.

Μέτρα ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς :

1) Ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων Άπτερας, Κίσσαμου, Κυδωνίας, Σφακίων.
2) Έργο για την ανέγερση του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου στο στρατόπεδο Χατζηδάκη στη Χαλέπα.
3) Ανάδειξη των οχυρωματικών έργων βυζαντινής και ενετικής περιόδου.
4) Ανάδειξη βυζαντινών φρουρίων, ναών, μονών, ιδιωτικών επαύλεων της περιόδου της ενετοκρατίας.
5) Αποκατάσταση, ανάδειξη και αξιοποίηση ιστορικών κτιρίων (Νεώρια, Τελωνείο, Δημοτική. Αγορά).

Φορείς πολιτιστικής κληρονομιάς :

- ΚΕ ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
- 28η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
- Ιστορικό Αρχείο Κρήτης
- Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος«
- Ιστορική, Λαογραφική και Αρχαιολογική Εταιρεία Κρήτης
- Φιλολογικός Σύλλογος «ο Χρυσόστομος«.

Η πολιτιστική κληρονομιά είναι πανανθρώπινη γι' αυτό και είναι πάντα επίκαιρη. Αυτό μας υποχρεώνει να την ερευνήσουμε και όχι να την αγνοούμε ή να την θεωρούμε ξεπερασμένη.

1.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Σύγχρονος Πολιτισμός_αποτελεί το σύνολο δραστηριοτήτων που συντελούν : α) στην παραγωγή, ενίσχυση και διάδοση της σύγχρονης δημιουργίας στους τομείς των Γραμμάτων, των Τεχνών και των Επιστημών,

β) στη γενικότερη παιδεία και καλλιέργεια του πληθυσμού, γ) στη διαμόρφωση νέων αξιών και συλλογικών αντιλήψεων.

Η χώρα και το νησί μας, ανήκουν στους χώρους που παράγουν ιστορία και πολιτισμό. Όμως, ο σύγχρονος δυτικός πολιτισμός του οποίου αποτελούμε ασήμαντο περιφερειακό κομμάτι, έχει να προτείνει ένα μοντέλο το οποίο είναι πολύ ελκυστικό και δελεαστικό, που είναι δύσκολο να του αντισταθούμε και να του αντιπαρατάξουμε κάποιο άλλο, που θα ενδιαφέρει και τους άλλους εκτός από εμάς.

Η αναγκαιότητα, λοιπόν παραγωγής σύγχρονου πολιτισμού, παίρνει δραματικό και απαισιόδοξο χαρακτήρα.

Προτάσεις για ανάπτυξη σύγχρονου πολιτισμού :

1. Ενίσχυση των πηγών που παράγουν σύγχρονο πολιτισμό και συντελούν στη διάδοση και ενίσχυσή του
2. Ανάπτυξη συνεργασιών και πολιτιστικών ανταλλαγών, σε επίπεδο περιφερειακό, Μεσογειακό και Ευρωπαϊκό
3. Δημιουργία δικτύου σύγχρονων υποδομών μουσικής σκηνής, θεάτρου, σύγχρονης βιβλιοθήκης

4. Αναβάθμιση κτιριακών υποδομών Ωδείου Χανίων και Δημοτικής Βιβλιοθήκης
5. Αξιοποίηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και ανάδειξη του πλούτου που απορρέει από αυτήν
6. Επίλυση του κτιριακού προβλήματος του Ιστορικού Κρήτης
7. Αποκατάσταση και μετατροπή σε Μουσείο της οικίας Ελευθέριου Βενιζέλου (Χαλέπα Χανίων)
8. Αξιοποίηση των δημόσιων κτιρίων υπαίθρου (σχολεία) για πολιτιστικούς λόγους
9. Δημιουργία κέντρου μουσικής παράδοσης και προώθησης-προβολής της μουσικής δημιουργίας
10. Ίδρυση ενός κεντρικού Λαογραφικού Μουσείου στο νομό και δημιουργία δικτύου λαογραφικών μουσείων στο νομό.
11. Δημιουργία μόνιμης έκθεσης ναυπηγικής και προώθηση της παραδοσιακής ναυπηγικής δραστηριότητας
12. Ολοκλήρωση του μνημείου «Μάχης της Κρήτης» και κατασκευή νέου
13. Ενίσχυση του Φιλολογικού Συλλόγου « ο Χρυσόστομος» για την επιτυχημένη διοργάνωση και διεξαγωγή του Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου

1.4 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Η αναπτυξιακή πολιτική για τον πολιτισμό πρέπει να έχει ένα διπλό στόχο:

1) Το «άνοιγμα προς τα έξω», που θα μας βγάλει από την επαρχιακή αυτάρκεια και θα μπορέσουμε έτσι να γνωρίσουμε ότι πρωτοποριακό γίνεται στον υπόλοιπο κόσμο και να το αξιοποιήσουμε σύμφωνα με τα δικά μας δεδομένα

2) Πρέπει να δημιουργηθούν κατάλληλες πολιτιστικές υποδομές και θεσμοί που θα βοηθήσουν στη δημιουργία έργων σύγχρονου πολιτισμού.

Ο νομός Χανίων διαθέτει όλα εκείνα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα για να καταξιωθεί σαν σημείο αναφοράς στον πολιτιστικό χάρτη της Μεσογείου.

Συγκριτικό πλεονέκτημα του Ν. Χανίων :

- γεωγραφική θέση
- κλίμα
- ιδιαίτερο φυσικό κάλλος
- αρχιτεκτονική κληρονομιά
- ιστορικό και πολιτιστικό πλούτο
- μεγάλη ελκτική σε ξένους διανοούμενους και καλλιτέχνες
- ανθρώπινο δυναμικό που χαρακτηρίζεται από πάθος και συναισθηματισμό
- εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα αξιώσεων
- σημαντικούς πολιτιστικούς θεσμούς και καλλιτέχνες.

1.5 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Είναι μια ήπια μορφή τουρισμού, που έχει στόχο την ανάδειξη και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και των ιστορικών και αρχαιολογικών μνημείων για την ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή. Έτσι ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να έρθει σε επαφή με το πολιτιστικό πλούτο της τουριστικής περιοχής, καθώς επίσης την συμμετοχή του και παρακολούθηση των πολιτιστικών εκδηλώσεων. Συμπεριλαμβάνει, τόσο φυσικά στοιχεία όπως μνημεία, αξιόλογα κτίρια, εκθέματα, όσο και τις εκδηλώσεις που συνδέονται με τα μνημεία και την ιστορία τους.

Τα κύρια γνωρίσματα του είναι :

- Διακρίνεται για το μορφωτικό του χαρακτήρα λόγω των πολύτιμων γνώσεων που δίνει για το πολιτισμό και την ιστορία του τόπου.

- Προστασία – Ανάδειξη – Διάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του πλούτου.

- Αναπτύσσεται φιλικά ως προς το περιβάλλον.

- Για να αναπτυχθεί χρειάζεται η ευαισθητοποίηση και η εκπαίδευση του ντόπιου πληθυσμού και των τουριστικών φορέων.

Τα τελευταία χρόνια, υπάρχει αυξημένη ζήτηση προϊόντων πολιτιστικού τουρισμού. Για να καλυφθεί η ζήτηση έχουν αναπτυχθεί κατάλληλα προϊόντα. Το απαιτούμενο επίπεδο οργάνωσης και παροχής υπηρεσιών πολιτιστικού τουρισμού είναι ιδιαίτερα υψηλό γιατί

απευθύνεται σε πελατεία με υψηλό εκπαιδευτικό πολιτιστικό επίπεδο και οικονομικό.

Ο πολιτιστικός τουρισμός δεν μπορεί να στηριχθεί αποκλειστικά σε αποκαταστάσεις μνημείων ή κατασκευή υποδομών π.χ. θέατρα. Προϋποθέτει την οργάνωση ενεργειών υποστήριξης, όπως πολιτιστικών εκδηλώσεων, εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, διάθεσης εμπορεύσιμων προϊόντων (π.χ. δίσκων, CDs, video).

Τα Χανιά θεωρούνται από τους καλύτερους και πλούσιους πολιτιστικούς προορισμούς και προσελκύουν μεγάλο αριθμό επισκεπτών κάθε χρόνο.

Αρμόδιοι φορείς για την διαχείριση του πολιτιστικού τουρισμού :

- Υπουργείο Πολιτισμού
- ΕΟΤ
- ΔΗΠΕΧ
- Αρχαιολογική Υπηρεσία
- ΟΤΑ (πολιτιστικοί σύλλογοι)
- Νομαρχία

Ο πολιτιστικός τουρισμός συνδυάζεται και με άλλες μορφές εναλλακτικού τουρισμού π.χ. αγροτουρισμό, θρησκευτικό τουρισμό, εκπαιδευτικό τουρισμό, αθλητικό, τουρισμό υγείας.

Η αναγκαιότητα ανάπτυξης αυτής της μορφής τουρισμού, προκύπτει από οικονομικούς και κοινωνικοπολιτικούς λόγους. Εκτιμάται ότι η δαπάνη των επισκεπτών που καταναλώνουν προϊόντα πολιτιστικού

τουρισμού είναι δεκαπλάσια της αντίστοιχης των επισκεπτών μαζικού τουρισμού.

Ο πολιτιστικός τουρισμός έχει ενδεχομένως και επιπτώσεις, ιδιαίτερα όταν αναπτύσσεται στα ιστορικά κέντρα των πόλεων. Για το λόγο αυτό οι πόλεις που κινδυνεύουν από υπερβολική συγκέντρωση τουριστών έχουν ξεκινήσει την εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης επισκεπτών, με στόχο τον έλεγχο του αριθμού τους και τη μείωση των επιπτώσεων στα μνημεία και στους κατοίκους ιστορικών κέντρων.

1.6 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η ευθύνη που έχουμε απέναντι στο πνεύμα των προγόνων μας είναι μεγάλη. Για το λόγο αυτό η πολιτική η οποία θα χρησιμοποιήσουμε για την ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού θα πρέπει να έχει στόχο την ανάδειξη και προστασία της πολιτισμικής μας ταυτότητας.

Μέτρα ανάπτυξης πολιτιστικού τουρισμού :

- Καταγραφή των πολιτιστικών πόρων σε ΄΄νεκρές΄΄ τουριστικές περιοχές.
- Αξιοποίηση Εθνικών και Τοπικών πολιτιστικών πόρων.
- Διαφύλαξη της πολιτιστικής τουριστική κληρονομιάς
- Βελτίωση της υποδομής του πολιτιστικού τουρισμού
- Κατάρτιση πολιτιστικών στελεχών
- Χάραξη πολιτιστικών διαδρομών

- Ενίσχυση όλων των μορφών τουρισμού που εμπλέκονται με το πολιτιστικό τουρισμό

Η εφαρμογή αυτών των μέτρων όμως συναντά πολλές δυσκολίες οι οποίες θα πρέπει να ξεπεραστούν.

1.7 ΠΡΟΩΘΗΣΗ – ΠΡΟΒΟΛΗ

Η ανάπτυξη νέων τουριστικών προϊόντων, η εδραίωση υπαρχόντων και η συνδυασμένη τοποθέτηση τους στην αγορά πρέπει να στηρίζεται σε ολοκληρωμένο σχέδιο προώθησης (marketing plan).

Με την συστηματική παρακολούθηση της αγοράς μπορούν να καθοριστούν οι στόχοι του σχεδίου προώθησης. Ο φορέας διαχείρισης του τουριστικού προϊόντος θα πρέπει να διακινεί τυποποιημένο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης στις πύλες εισόδου και στα ξενοδοχείου σε δείγμα τουριστών. Επίσης, σε συνεννόηση με τους tour operator θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε συγκεντρωτικά στοιχεία από οργανωμένες τράπεζες δεδομένων με βάση ερωτηματολόγια που συμπληρώνει το σύνολο των πελατών που διακινούν.

Μια αξιόπιστη εκστρατεία προβολής πρέπει να στηρίζεται στην πραγματική εικόνα του τουριστικού τόπου και ιδιαίτερα στα ισχυρά εκείνα σημεία που το κάνουν να ξεχωρίζει.

Απαραίτητα μέτρα για προβολή :

1. Σωστή οργάνωση του υλικού προβολής δηλ.

- σύνταξη πληροφοριακών φυλλαδίων
- έκδοση εξειδικευμένων οδηγών κατά τμήμα αγοράς και τουριστικό προϊόν
- δημιουργία και έκδοση εύχρηστων θεματικών χαρτών
- δημιουργία CD-ROM και VIDEO

2. Η οργανωμένη προβολή στο εξωτερικό, που περιλαμβάνει :

- συμμετοχή σε εκθέσεις τουριστικών πρακτόρων
- συμμετοχή σε συνέδρια, συναντήσεις και εκδηλώσεις
- την οργάνωση info-trips με επιλεγμένους δημοσιογράφους για την δημοσίευση ευνοϊκών άρθρων στο διεθνή Τύπο

-την οργάνωση εκθέσεων (καλλιτεχνικών ή πρότυπων χαρακτηριστικών τοπικών προϊόντων) στις χώρες προέλευσης, με στόχο τη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος

Η οργάνωση προβολής στο εξωτερικό, για να είναι αποτελεσματική πρέπει να ανατεθεί σε εξειδικευμένο γραφείο δημοσίων σχέσεων-προβολής που θα παρέχει συμβουλές ως προς την αναγκαιότητα συμμετοχής σε εκθέσεις και εκδηλώσεις καθώς και για την σκοπιμότητα καταχωρήσεων στον Τύπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ

Τους τελευταίους μήνες έχουν γίνει σημαντικές αποκαλύψεις για την αρχαία Κυδωνία, επάνω στην οποία είναι χτισμένη η πόλη των Χανίων.
Οι ανασκαφές στην πόλη των Χανίων έχουν αυξηθεί πολύ τα τελευταία χρόνια. Οι τελευταίες ανασκαφές αποκαλύπτουν το μοναδικό αρχιτεκτονικό παλίμψηστο της πόλης. Σε διάφορα σημεία της πόλης διεξάγονται ενδιαφέρουσες ανασκαφικές έρευνες:

1) Στο λόφο του Καστελίου δίπλα στο λιμάνι, οι σωστικές και συστηματικές ανασκαφές στο χώρο, έφεραν στο φως ένα ακέραιο ενεπίγραφο ψευδόστομο αμφορέα, με κείμενο στη γραμμική β' γραφή και δυο τμήματα πήλινων πινακίδων, γραμμικής α' γραφής. Επίσης ήρθε στο φως ανοιχτός χώρος για την Παρασκευή γευμάτων ή την παραγωγή άλλων προϊόντων. Ο συγκεκριμένος χώρος διασώζει πολύ έντονα τα ίχνη της φοβερής πυρκαγιάς που κατέστρεψε την πόλη γύρω στο 1450 π.Χ.
2) Στο χώρο του εθνικού σταδίου Χανίων αποκαλύφθηκε το ανατολικό νεκροταφείο της Κυδωνίας (ενταφιασμοί του 4^{ου} αιώνα π.Χ.)
3) Σε εκτεταμένο ιδιωτικό οικόπεδο στη δυτική πλευρά του κέντρου της πόλης, έχουν γίνει επίσης σημαντικές αποκαλύψεις όπως, εντυπωσιακά λείψανα διαφόρων περιόδων της αρχαιότητας. Ξεχωριστό ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι δυο κεραμικές κάμινοι της εποχής της Ρωμαιοκρατίας.
4) Σε άλλο ιδιωτικό οικόπεδο στο πάρκο της Νέας Χώρας, έρχονται στο φως οικιστικά κατάλοιπα διαφόρων φάσεων της εγκατάστασής στο δυτικό άκρο της αρχαίας πόλης από τον 7^{ο} αιώνα π.Χ. έως τα χρόνια της Ρωμαιοκρατίας.

2.2 ΕΝΤΑΓΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

ΕΡΓΑ	ΠΡΟΥΠ/ΜΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΥΠ/ΜΟΥ
Έργα οδοποιίας		
Βόρειος οδικός άξονας Κρήτης (Β.Ο.Α.Κ)	**119.939.000**	**23.187.941**
Αναβάθμιση επαρχιακού οδικού δικτύου Ν.Χανίων	**847.553**	**847.553 ***
Κατασκευή & αναβάθμιση τμημάτων του Β.Ο.ΑΚ	**41.077.988**	**6.503.205**
Αστικές αναπλάσεις Δήμου Χανίων	**5.752.018**	**5.752.018 ***
Διαμόρφωση οδού Σήφακα	**327.000**	**327.000 ***
Ανάπλαση γειτονιάς Πέριξ οδών Πεζάνου- Κούμη-Νικηφ.Επισκόπου στη Παλιά Πόλη	**327.000**	**327.000 ***
Έργα υποδομής εκπαίδευσης		
Υποδομές για άτομα με ειδικές ανάγκες	**466.885**	**17.703**
Αναβάθμιση υποδομών Κρήτης	**2.210.223**	**396.480**
Έργα υδρεύσεων		
Βελτίωση υποδομών ύδρευσης πόλεως Χανίων	**1.067.938**	**1.067.938 ***
Μουσεία		
Έκθεση αρχαιοτήτων στο μουσείο Κισσάμου	**586.940**	**586.940 ***
Έργα και εγκαταστάσεις λιμένων		
Λιμένας Σούδας	**11.499.976**	**11.499.976**
Ανάπλαση- Ανάδειξη Αρχαιολογικών Χώρων & μνημείων		
Δίκτυο πολιτιστικών στοιχείων Κάστρων Περίπλους ¨ - Διαδρομή πολιτιστικού τουρισμού	**7.289.369**	**925.678**
Αποκατάσταση ασκεπούς Νεώριου του Μορό για την δημιουργία κέντρου ιστιοπλοΐας	**1.000.000**	**1.000.000 ***
Δίκτυο Βυζαντινών & μεταβυζαντινών εκκλησιαστικών μνημείων Ν.Χανίων	**639.764**	**639.764 ***
Ανάδειξη αρχαιοτήτων της Ρωμαϊκής Κισάμου	**1.320.616**	**1.320.616 ***
Αποκατάσταση & ανάδειξη Φάρου & Δυτ. Τμήματος λιμενοβραχίονα ενετικού λιμένα Χανίων	**1.262.720**	**1.262.720 ***
Ανάδειξη – Αποκατάσταη οικίας Βλούμ	**880.411**	**880.441 ***
Αποκατάσταση Φρούριου Φιρκά	**733.675**	**733.675 ***
Ανάδειξη αρχαιοτήτων της μινωικής Κυδωνίας στη	**733.675**	**733.675**

Παλιά Πόλη Χανίων		
Αποκατάσταση & ανάδειξη Ι.Ν Αγ. Ρόκκου στη Παλιά Πόλη Χανίων	**89.000**	**89.000 ***
Αποκατάσταση όψεων Ι.Ν Αγ. Νικολάου στην Παλιά Πόλη Χανίων	**352.000**	**352.000 ***

Ανάπλαση – Αξιοποίηση περιοχής

Προστασία, ανάδειξη & αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος	**380.148**	**274.591**
Αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος & ανάδειξη παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου	**958.528**	**626.946**
Διαμόρφωση οδού Χατζημιχάλη Νταλιάνη στη Παλιά Πολη	**249.100**	**249.100 ***
Ανάπλαση οδών & κοινόχρηστων χώρων πέριξ Ι.Ν Αγ. Νικολάου & Πλατείας Σπλάντζιας στην Παλιά Πόλη	**515.104**	**515.104 ***
Κατασκευή αυτόνομου δικτύου πυρόσβεσης & πλακόστρωση οδών επέμβασης στη Σπλάντζια της Παλιάς Πόλης	**940.000**	**940.000 ***

Επιχορήγηση ΔΗΠΕΧ για το έργο: προβολή-δημοσιότητα του προγρ. ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης της πόλης των Χανίων	**90.000**	**90.000 ***
Δράση δημοσιότητας - ευαισθητοποίησης του σχεδίου «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας στην περιοχή της Σπλάντζιας»	**57.100**	**57.100**

Ποιοτικός εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων, καμπινγκ, και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων	**15.580.572**	**3.218.831**
Επιχειρηματικά σχέδια ΜΜΕ όλων των τουριστικών κλάδων	**984.048**	**126.907**
Ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων. Τομέας εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής	**34.423.000**	**3.357.000**
Διάδοση και καθιέρωση ελλην. κουζίνας και ενίσχυση επιχειρήσεων για την απόκτηση σήματος ΕΟΤ για την ελληνική κουζίνα	**3.088.093**	**609.461**

Υπηρεσίες και υποδομές για τη ασφάλεια των μεταφορών

Επέκταση του συστήματος παρακολούθησης VTMIS για κάλυψη των δυτικών ακτών της περιφέρειας ακτών Κρήτης	**2.004.000**	**2.004.000 ***
Εξοπλισμός υπηρεσιών τροχαίας για την παροχή οδικής ασφάλειας στους χρήστες των ευρωπαϊκών οδικών αξόνων	**14.673.514**	**370.800**

Υποδομές σύγχρονου πολιτισμού

Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων & εκδηλώσεων	**77.823**	**77.823 ***

ανάδειξης & διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς		
Αποκατάσταση κτιρίου της οδού Σήφακα & αξιοποίησης του «Σπίτι του πολιτισμού» των Ποντίων της Παλιάς Πόλης	**40.300**	**40.300 ***
Δημιουργία Πολύκεντρου τέχνης στη περιοχή Σπλάντζια Δήμου Χανίων	**20.868**	**20.868 ***

Υποδομές κοινωνίας της πληροφορίας στον πολιτισμό – τουρισμό

Σύστημα πληροφόρησης επισκεπτών σε μουσεία & αρχαιολογικούς χώρους	**5.000.000**	**142.857**
Ανάπτυξη αυτομάτων συστημάτων πώλησης εισιτηρίων & διαχείρισης ελέγχου των εισόδων του κοινού σε σημαντικά μουσεία & αρχαιολογικούς χώρους	**3.000.000**	**160.000**
Ψηφιακό Βοτανικό Μουσείο Κρήτης	**50.000**	**50.000 ***
Μνημεία της πόλης των Χανίων	**70.593**	**70.593 ***

Πηγή : ΟΠΣ ¨ΕΡΓΟΡΑΜΑ¨

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

3.1 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Με την ταχεία εξέλιξη των τουριστικών δρώμενων σε παγκόσμια κλίμακα, θα πρέπει να βελτιώσουμε το σύνολο των δράσεων μας, έτσι ώστε να αποτελέσουμε ένα ανώτερο επίπεδο τουριστικού προορισμού. Η ζήτηση των τελευταίων χρόνων , στον τουρισμό, οδήγησε σε σημαντικές επενδύσεις σε ξενοδοχειακές μονάδες και στην ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση της ξενοδοχειακή υποδομής. Όμως ο κλάδος, παρά την δυναμικότητα του, αντιμετωπίζει προβλήματα που οφείλονται :

α) στην εποχικότητα του και

β) στον μονοδιάστατο προσανατολισμό στον μαζικό τουρισμό.

Η αναβάθμιση της ποιότητας, η δημιουργία ειδικών υποδομών, ο εμπλουτισμός και η διαφοροποίησης των προϊόντων, η διασύνδεση με τον πρωτογενή τομέα, το φυσικό περιβάλλον και τον πολιτισμό είναι

πρωταρχικοί στόχοι του τουριστικού τομέα. Έχουν καταστεί κρίσιμοι παράγοντες στήριξης και ανάπτυξης του τομέα.

Παρακάτω θα σας παρουσιάσουμε προτάσεις, από το τμήμα Τουριστικής Προβολής, το Σύλλογο Ξενοδόχων Ν. Χανίων και το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας (τμήμα Δυτικής Κρήτης) για την τουριστική ανάπτυξη του νομού :

1. ΥΠΟΔΟΜΕΣ

- **Κάθετοι Δρόμοι – Νότιος Οδικός Άξονας**

Οι κάθετοι δρόμοι Χανιά – Σφακιά, Χανιά – Παλαιόχωρα και Χανιά – Σούγια θα πρέπει να έχουν περαιτέρω βελτιώσεις, μια και αποτελούν βασικούς προορισμούς για τους επισκέπτες.

Συνολικά το Οδικό Δίκτυο του Νομού χρειάζεται πολλές βελτιώσεις, οι κάθετοι άξονες αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του οδικού δικτύου και θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν. Η δημιουργία του Νότιου Οδικού Άξονα θα αναβαθμίσει τη Νότια Κρήτη οικονομικά και τουριστικά.

- **Νέα Εθνική οδός Βόρειου Άξονα με αυτοχρηματοδότηση**

Η Εθνική οδός θα πρέπει να γίνει κλειστή οδός με περισσότερες λωρίδες, διαχωριστικό στη μέση, υπόγειες διαβάσεις, σήμανση και βελτίωση σε κάποια σημεία της χάραξης, των κλίσεων και του ασφαλτοτάπητα.

- **Επέκταση αεροδρομίου**

Οι εγκαταστάσεις Αεροδρομίου Χανίων κρίνονται ανεπαρκής ιδιαίτερα τους μήνες αιχμής. Το πρόβλημα παρουσιάζεται κυρίως στους χώρους επιβίβασης και αποβίβασης, στους χώρους λήψης αποσκευών και στο πάρκινγκ.

Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητη η αύξηση των χώρων του για να μπορεί να εξυπηρετεί μεγαλύτερο αριθμό επιβατών.

- **Δρόμοι αεροδρόμιο-Χανιά και αεροδρόμιο-Σούδα**

Οι πύλες εισόδου και εξόδου απαιτούν την άμεση βελτίωση των υποδομών τους.

Για τον δρόμο Αεροδρόμιο-Χανιά έχουν γίνει κάποιες μικρές βελτιώσεις, όμως χρειάζεται αύξηση κατά μια των λωρίδων σε κάθε ρεύμα κυκλοφορίας, καθώς επίσης και η βελτίωση της σήμανσης και του οδοστρώματος.

Για τον δρόμο Αεροδρόμιο-Σούδα έχει γίνει προμελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων αλλά εκκρεμεί η οριστικοποίηση της.

- **Μεταβίβαση αρμοδιότητας του Παλιού Λιμανιού στο Δήμο Χανίων**

Η ευθύνη του Παλιού Λιμανιού θα πρέπει να δοθεί στο Δήμο Χανίων. Είναι ανάγκη η Τοπική Αυτοδιοίκηση να καθορίζει τα θέματα του Παλιού Λιμανιού δηλ. ότι έχει σχέση με την αισθητική αναβάθμιση, τις χρήσεις των επιχειρήσεων, την επισκεψιμότητα και την πρόσβαση, τον έλεγχο και την τιμολογιακή πολιτική.

- **Χρηματοδότηση για άνοδο της κατηγορίας των ξενοδοχείων**

Είναι απαραίτητο να προσαρμοστούμε στις αυξημένες απαιτήσεις του Τουρισμού βελτιώνοντας τις τουριστικές κλίνες του Νομού. Με τον νέο αναπτυξιακό νόμο θα δίνεται η δυνατότητα αναβάθμισης της κατηγορίας των ξενοδοχείων με σημαντικά κίνητρα.

- **Μαρίνα σκαφών αναψυχής**

Στο ΚΟΥΜ ΚΑΠΙ ή μπροστά από την παλιά εγκατάσταση της ΑΒΕΑ, μπορεί να δημιουργηθεί μαρίνα σκαφών αναψυχής για να αποσυμφορηθούν οι χώροι του Παλιού Λιμανιού και για να εξυπηρετηθούν σωστά τα διερχόμενα σκάφη.

Αυτή η επένδυση χρηματοδοτείται από τον Αναπτυξιακό νόμο αλλά μπορεί να γίνει και με αυτοχρηματοδότηση.

Η μαρίνα των Χανίων

- **Parking στη πόλη των Χανίων**

Επιβάλλεται να δημιουργηθούν χώροι στάθμευσης στα Χανιά, οι οποίοι θα είναι είτε ιδιωτικοί είτε δημόσιοι, στεγασμένοι και υπαίθριοι.

Προτεινόμενοι χώροι είναι :

α) Δημιουργία Parking κάτω από τον χώρο του Δημοτικού Σταδίου

β) Δημιουργία Parking στο χώρο του Ξενία

γ) Αύξηση δυναμικότητας Δημοτικού Parking στη Περίδου

- **Άλλες Παρεμβάσεις**

α) Απαραίτητες είναι οι παρεμβάσεις στη Σήμανση η οποία είναι υποτυπώδης και επίσης στην ονοματολογία των δρόμων η οποία είναι ελλιπής.

β) Η δημιουργία Συνεδριακού κέντρου δυναμικότητας 1000-2500 ατόμων σε συνδυασμό με τουριστικό κατάλυμα 2500 κλινών Α' κατηγορίας.

γ) Κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία Καζίνο (είμαστε η μοναδική τουριστική Περιφέρεια που δεν υπάρχει. Με την δημιουργία Καζίνο θα

αναβαθμιστεί η τουριστική πελατεία σε ανώτερης κατηγορίας επισκέπτες.

δ) Ένα ιδιαίτερο και καθοριστικής σημασίας έργο είναι η ανάδειξη των τειχών της παλιάς πόλης, το οποίο προχωράει σε ικανοποιητικό βαθμό. Επίσης σπουδαία κρίνεται και η ανάδειξη Μουσείων και άλλων σημαντικών μνημείων π.χ Νεώρια.

2. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ

- **Έντυπα παρουσίασης και προβολής του τουριστικού προϊόντος του Ν. Χανίων**

Στις εκθέσεις που συμμετέχουμε, αλλά και σε αυτές που δεν συμμετέχουμε σαν Κρήτη αλλά συμμετέχει ο ΕΟΤ, να υπάρχει ένα πλήρες έντυπο του νομού.

Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την προβολή και υποστήριξη του Τουριστικού προϊόντος των Χανίων είναι :

α) Ο τουριστικός χάρτης του Ν.Χανίων σε 250,000 αντίτυπα κατ' έτος

β) Ο τουριστικός οδηγός σε 14 γλώσσες για τις ανάγκες των εκθέσεων και σε 60,000 αντίτυπα.

γ) Ο οδηγός Κρητικής διατροφής σε 55,000 αντίτυπα.

δ) Ο Ξενοδοχειακός οδηγός του Νομού σε 18,000 αντίτυπα.

ε) Οι αφίσες του Νομού.

- **Κρητική Διατροφή – Κρητικά Προϊόντα**

Η Κρητική Διατροφή είναι πλέον από τα πιο διαφημισμένα προϊόντα στο κόσμο. Όμως οι υπεύθυνοι του Τουρισμού δεν έχουν αξιοποιήσει κατάλληλα το συγκριτικό πλεονέκτημα που δίνει η Κρητική Διατροφή.

Για να πραγματοποιηθεί όμως αυτό, θα πρέπει να γίνει η πιστοποίηση των εστιατορίων που προσφέρουν καλή κρητική κουζίνα σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα CONCRED. Το πρόγραμμα αυτό το διαχειρίζεται η Ελληνική Ακαδημία Γεύσης (ΕΛΑΓ) η οποία έχει σκοπό να βοηθάει του επαγγελματίες να αναπτύξουν τις απαραίτητες υποδομές, για να και για την Κρήτη ο τουρισμός γαστρονομικού ενδιαφέροντος.

Ένα άλλο σημαντικό θέμα, το οποίο σχετίζεται με την Κρητική Διατροφή είναι η προώθηση των Κρητικών Προϊόντων. Προϊόντα τα οποία είναι πλέον γνωστά (ελαιόλαδο, τυρί, μέλι, ρακί, κρασί) χρειάζονται υποστήριξη για την προώθηση τους. Αυτή η προώθηση έχει σαν στόχο οι τουρίστες να αγοράζουν Κρητικά Προϊόντα.

- **Γραφείο Εοτ στα Χανιά**

Απαραίτητη είναι η αναβάθμιση του γραφείου ΕΟΤ στα Χανιά και η μεταφορά του σε επίκαιρο σημείο της πόλης και νέα υλικοτεχνική υποδομή. Η στελέχωση του γραφείου θα απαρτίζεται από άτομα που θα μιλούν όσο το δυνατόν περισσότερες γλώσσες. Επίσης θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην ύπαρξη στολής για το προσωπικό του γραφείου. Τέλος, αναγκαία είναι η ύπαρξη ενός δεύτερου γραφείου του ΕΟΤ – Γραφείου Πληροφοριών στο Αεροδρόμιο Χανίων (το 93,3% των τουριστών έρχεται στην Κρήτη με αεροπλάνο).

- **Γραφεία η΄ κιόσκια με Η/Υ για τουριστικές πληροφορίες**

Είναι πολύ σημαντικό να τοποθετηθούν κιόσκια/γραφεία με Η/Υ σε διάφορα σημεία της πόλης, σύμφωνα με την κίνηση των τουριστών, τα οποία θα δίνουν διάφορες τουριστικές πληροφορίες για τοποθεσίες αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, για περιοχές υψηλού φυσικού κάλους, για την Κρητική Κουζίνα, για τους τόπους ψυχαγωγίας. Τα γραφεία αυτά πρέπει να είναι ελκυστικά, να αντανακλούν το χαρακτήρα και την εικόνα της πόλης, να έχουν πολύ καλή οργάνωση. Ενδεικτικά αναφέρουμε κάποια σημεία για κιόσκια : Αεροδρόμιο, Λιμάνι της Σούδας, ο Φιρκάς,

το Συντριβάνι, το Μεγάλο Αρσενάλι, το Κουμ Καπί, η Δημοτική Αγορά, το Κτελ, η Σπλάντζια κ.α. Την ευθύνη τους έχει η τοπική αυτοδιοίκηση.

- **Ιστοσελίδα τουριστικής προβολής του Ν. Χανίων**

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην προβολή μέσω Internet, το οποίο παίζει σημαντικό ρόλο σε ότι αφορά τη συλλογή πληροφοριών με σκοπό την τελική επιλογή ενός προορισμού. Είναι πλέον αποδεκτό ότι το Internet διευκολύνει την απευθείας επαφή των επισκεπτών με επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών φιλοξενίας μειώνοντας την εξάρτηση από τους tour operators.

- **Ιστορικά, Αρχαιολογικά, Πολιτιστικά Αξιοθέατα – Μουσεία, Αρχαιολογικοί Χώροι – Θεματικές Εκδηλώσεις**

Είναι αναγκαίο να καθοριστεί ωράριο για τα Μουσεία και τους Αρχαιολογικούς χώρους έτσι ώστε να διευκολύνονται οι τουρίστες που θέλουν να τα επισκεφθούν.

Επίσης κάθε τουριστική περίοδο πρέπει να γίνεται προγραμματισμός των Εκδηλώσεων, οι οποίες θα πραγματοποιούνται σε τακτά διαστήματα και θα υπάρχουν σχετικά έντυπα που θα ενημερώνουν τους επισκέπτες των χειμερινών εκθέσεων. Ακόμη πρέπει να ενημερώνονται οι ιστοσελίδες του ΕΟΤ της Περιφέρειας, του Νομού, του Δήμου για αυτές τις εκδηλώσεις.

- **Αεροπορικές πτήσεις από το Εξωτερικό**

Γίνεται μια προσπάθεια δρομολόγησης πτήσεων low-cost από Ευρωπαϊκές πόλεις με προορισμό τα Χανιά. Οι πτήσεις low-cost από πόλεις της Γερμανίας, Αγγλίας, Σουηδίας, Γαλλίας, Δανίας, Ολλανδίας κ.λ.π θα επηρέαζε θετικά στην αύξηση των τουριστών που θα επισκέπτονται το νομό μας (αφού οι πλειοψηφία των τουριστών προέρχεται από αυτές τις χώρες) και επίσης θα βοηθούσε σημαντικά στην απεξάρτηση από τους μεγάλους Tour Operators.

3.2 ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

Ο τουρισμός στην Κρήτη, και γενικότερα στην Ελλάδα πρέπει να εξελιχθεί σταδιακά από μαζικό σε επιλεκτικό και πολυμορφικό, προσανατολισμένο στις απαιτήσεις και τα ενδιαφέροντα του επισκέπτη. Η εξέλιξη αυτή συνεπάγεται την ποιοτική βελτίωση του. Πρόκειται για μια προσπάθεια για την ποιοτική αναβάθμιση του τόπου.

1. Δημιουργία πεζόδρομων που στο μήκος θα φυτεύονται δέντρα και λουλούδια.

2. Δημιουργία πάρκων και άλλων κοινόχρηστων πράσινων χώρων οι οποίοι συντελούν στην υγιεινή διαβίωση των κατοίκων.

3. Διατήρηση παραδοσιακού περιβάλλοντος.

4. Λύση κυκλοφοριακού και συγκοινωνιακού προβλήματος που προκαλεί ανωμαλίες, συνωστισμό και άγχος.

5. Δημιουργία νέων ευκαιριών για ψυχαγωγία και ανάπτυξη κοινών και ανθρωπίνων σχέσεων.

6. Η δημιουργία ευκαιριών για πολιτιστικές εκδηλώσεις και για καλλιέργεια των αθλοπαιδιών (σπορ).

7. Η δημιουργία ζωνών με πράσινο και δάση γύρω από την πόλη με εγκαταστάσεις για αναψυχή, ψυχαγωγία και αθλοπαιδιές.

8. Καλή λειτουργία συστήματος αποχέτευσης και συγκέντρωσης απορριμμάτων.

3.3 ΜΕΤΡΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Οι **υποδομές** αποτελούν βασική παράμετρο για την αναπτυξιακή διαδικασία. Η χρόνια υστέρηση στις βασικές υποδομές που υφίσταται η Κρήτη από την Πολιτεία αποτελούν σοβαρό πρόβλημα για τον τουρισμό του νησιού και επηρεάζει αρνητικά το ρυθμό ανάπτυξης.

Το αεροδρόμιο, τα λιμάνια και οι οδικοί άξονες του Νομού αποτελούν καθοριστική παράμερο για την ανάπτυξη του τουρισμού και για την κάλυψη αναγκών μετακίνησης του πληθυσμού. Για το λόγο αυτό η Πολιτεία και οι αρμόδιοι τοπικοί φορείς έχουν την υποχρέωση να υποστηρίξουν χρηματοδοτικά την υλοποίηση σχεδιασμού έργων υποδομής.

Στόχος, στις μεταφορές είναι ο νομός να αποκτήσει ένα σύγχρονο δίκτυο, που θα περιλαμβάνει το κύριο οδικό δίκτυο και τις πύλες εισόδου και εξόδου από τον νομό.

Μέτρα υποδομών

α) Ο Β.Ο.Α.Κ αποτελεί το σημαντικότερο έργο υποδομής της Κρήτης. Οι μακροχρόνιες επεμβάσεις έχουν αφήσει ένα δρόμο ημιτελή και ακατάλληλο να εξυπηρετήσει τις μεταφορικές ανάγκες και την ασφάλεια της κυκλοφορίας σήμερα. Έτσι απαιτείται η συνολική αναβάθμισή του με πρόβλεψη δυο λωρίδων ανά κατεύθυνση κυκλοφορίας (σύνολο τέσσερις) με ενδιάμεση νησίδα ασφαλείας, με παράλληλους δρόμους και όλους τους απαιτούμενους κόμβους, φωτισμό, δεντροφυτεύσεις και η σύνδεση του με τις πόλεις και τις πύλες εισόδου και εξόδου και το διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο.

β) Η σύνδεση των βασικών οδικών αρτηριών της πόλεως των Χανίων με τον Β.Ο.Α.Κ , στον ανισόπεδο κόμβο των Μουρνιών, με την βελτίωση

της οδού Ζυμβρακάκιδων και η επέκταση της μέχρι την οδό Μουρνιών (έξοδος πόλεως)

όπως επίσης και με την διαπλάτυνση τη οδού Μουρνιών μεταξύ της Αγ. Μαρίνας και της οδού Γογονή (έξοδος πόλης)

γ) Η ολοκλήρωση του οδικού κόμβου Κλαδισού και η σύνδεση του με την οδό Γογονή. Ακόμη η ανακαίνιση, η βελτίωσή και επέκταση της μέχρι την Χαλέπα και την οδό Σούδας- Αεροδρόμιο.

δ) Η σύνδεση του Β.Ο.Α.Κ με τον Λιμένα Σούδας και το Αεροδρόμιο Χανίων.

Προβλήματα Υποδομών

Τα προβλήματα στις υποδομές κατατάσσονται σε πέντε κατηγορίες :

1*) <u>Οδικές μεταφορές</u>*

Στο νότιο τμήμα δεν υπάρχει οδικός άξονας που να συνδέει το Ρέθυμνο με τα Χανιά. Επίσης δεν ΄έχει ολοκληρωθεί ακόμα ο βόρειος άξονας, οι παρακάμψεις στο αστικό κέντρο και η σύνδεση του με το υπόλοιπο δίκτυο

2) *<u>Ενεργειακές υποδομές</u>*

δεν επαρκούν με αποτέλεσμα να τροφοδοτούν σε οριακά σημεία τις ανάγκες που υπάρχουν δημιουργώντας σοβαρά προβλήματα στο τουρισμό.

3) *<u>Αστικές υποδομές</u>*

Υπάρχουν τεράστια και σοβαρά προβλήματα που προέρχονται από την άναρχη δόμηση και την μεγάλη συγκέντρωση του πληθυσμού. Οι φορείς καλούνται να αντιμετωπίσουν άμεσα τα προβλήματα γιατί οι επιπτώσεις είναι σημαντικές και επηρεάζουν το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής.

4*<u>) Αεροπορικές και θαλάσσιες υποδομές</u>*

Οι υπάρχουσες εγκαταστάσεις είναι ανεπαρκείς, ιδιαίτερα τη θερινή περίοδο λόγω του τουρισμού. Το Αεροδρόμιο για να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες θα πρέπει να ολοκληρώσει την επέκτασή του. Και απ' την άλλη μεριά, στο λιμάνι της Σούδας να γίνουν οι απαραίτητες επενδύσεις και επεκτάσεις.

5) *Οι τηλεπικοινωνίες*

Αντιμετωπίζουν πρόβλημα επάρκειας και ποιότητας τα οποία είναι πιο έντονα τους θερινούς μήνες με την αύξηση του πληθυσμού. Συνεπώς, χρειάζονται ουσιαστικότερες επεμβάσεις στην υπάρχουσα υποδομή

Η αιτία αυτών των προβλημάτων είναι η απρογραμμάτιστη ανάπτυξη και λόγω έλλειψης χρηματοδοτήσεων.

Επομένως, επιβάλλεται η εφαρμογή της Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης που θα στηρίζεται στο προγραμματισμό, στη συγκέντρωση, στη χρηματοδότηση και στην εταιρική σχέση και στην συμμετοχή των τοπικών αρχών και φορέων.

Ο τουρισμός με την εκρηκτική του ανάπτυξη έχει οδηγήσει σε αύξηση των μεταφορικών αναγκών, με σοβαρή επιβάρυνση των οδικών δικτύων και μια ανεξέλεγκτη ανάπτυξη των μεταφορικών μέσων. Η υπερδιόγκωση των αστικών κέντρων, το άναρχο πρότυπο ανάπτυξης της υπαίθρου και των πόλεων, η ανεπάρκεια των δημόσιων μεταφορικών υποδομών και μέσων και η κυριαρχία των ιδιωτικών μεταφορικών μέσων συντέλεσαν στη διαμόρφωση ενός κοινωνικά επιβαρυντικού προτύπου ανάπτυξης των μεταφορικών αναγκών και μέσων.

Αντιμετώπιση μεταφορικών αναγκών - προβλήματα

Η αντιμετώπιση των αυξημένων μεταφορικών αναγκών έχει καθοριστεί από την ανυπαρξία πολεοδομικού σχεδιασμού την απροθυμία της πολιτείας και των τοπικών αρχών στο να μεριμνήσουν για την ανάπτυξη δημόσιων μέσων μεταφοράς. Η αντιμετώπιση τους γίνεται με μια σειρά υποβαθμισμένων αστικών και υπεραστικών λεωφορειακών γραμμών και με έναν αυξανόμενο αριθμό επιβατικών ΙΧ αυτοκινήτων.

Οι συνέπειες από αυτή την κατάσταση είναι η α) σοβαρή περιβαλλοντική επιβάρυνση δηλ. ηχορύπανση, αισθητική υποβάθμιση και ατμοσφαιρική ρύπανση β) η αύξηση των ΙΧ έχει σαν αποτέλεσμα ένα αυξημένο αριθμό ατυχημάτων και γ) μια σημαντική οικονομική επιβάρυνση του πολίτη από το κόστος διακίνησης προσώπων και πραγμάτων και το κόστος συντήρησης ΙΧ αυτοκινήτων δηλ. πολιτισμική υποβάθμιση.

Οι λόγοι αύξησης των ΙΧ αυτοκινήτων, οφείλεται στα ανεπαρκή ποιοτικά υποβαθμισμένα και αναξιόπιστα μέσα μαζικής μεταφοράς, στον ανεπαρκή πολεοδομικό σχεδιασμό της πόλης και στις πιεστικές μεταφορικές ανάγκες για εργασιακούς και άλλους λόγους. Έτσι, παράλληλα αυξήθηκε το κυκλοφοριακό πρόβλημα στην πόλη των Χανίων, τα τελευταία 15 χρόνια (διπλοπαρκαρίσματα, ελλιπής αστυνόμευση, άγχος, αισθητική υποβάθμιση…).

Σοβαρά προβλήματα προκύπτουν και από το ανεπαρκές οδικό δίκτυο, την ανυπαρξία εναλλακτικών οδικών αρτηριών, την ανεπάρκεια χώρων στάθμευσης και την ανεπαρκή ρύθμιση του κυκλοφοριακού (σήμανση, πεζοδρομήσεις, μονοδρομήσεις).

Είναι σημαντικό, η αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος να είναι ουσιαστική και αποτελεσματική γιατί έτσι θα διασφαλιστεί μια ανώτερη ποιότητα ζωής και περιβάλλοντος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ – ΈΝΝΟΙΕΣ – ΜΕΓΕΘΗ – ΔΟΜΕΣ
  ΄΄ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΄΄, Στέλιος Βαρβαρέσος
- ΟΔΗΓΟΣ ΚΡΗΤΗΣ , Σπανάκης Στέργιος
- ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, Κομίλης Παναγιώτης
- ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟ 2000
  Θεωρητικές επισημάνσεις & πρακτικές προσεγγίσεις, Περικλής Λύτρας
- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ , Στέλιος Βαρβαρέσος
- ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ,
  Σχεδιασμός πολιτιστικής Πολιτικής &Πολιτιστικού Προϊόντος, Ευγενία Π.Μπιτσάνη
- ΟΔΗΓΟΣ ΝΗΣΙΑ ,Ετήσιος Οδηγός νησιά 2003-2004
- ΟΔΗΓΟΣ ΧΑΝΙΑ 2005, Εκδόσεις Μπανούσης
- ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ ΤΥΠΟΣ, Χανιώτικα Νέα

- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, Ηγουμενάκης Γ.Νίκος, Έκδοση 1997
- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, Ανδριώτης Κων/ντινος
- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
- ΕΟΤ ΧΑΝΙΩΝ
- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
- ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
- ΔΗΠΕΧ
- INTERNET :

www.chaniaguide.gr

www.chania.gr

www.gnto.gr

www.gtp.gr

www.tui.gr

www.2821.gr

www.3kpw.gr

www.diakopes.gr

www.agis.gr

www.haniaonline.gr

www.dipeh.gr

www.crete-region.gr